

Heb
J593h
.E
1874

Jewish Liturgy. Hagadah

...Service for the first two nights of Pass-
over. Ed.2.

427835

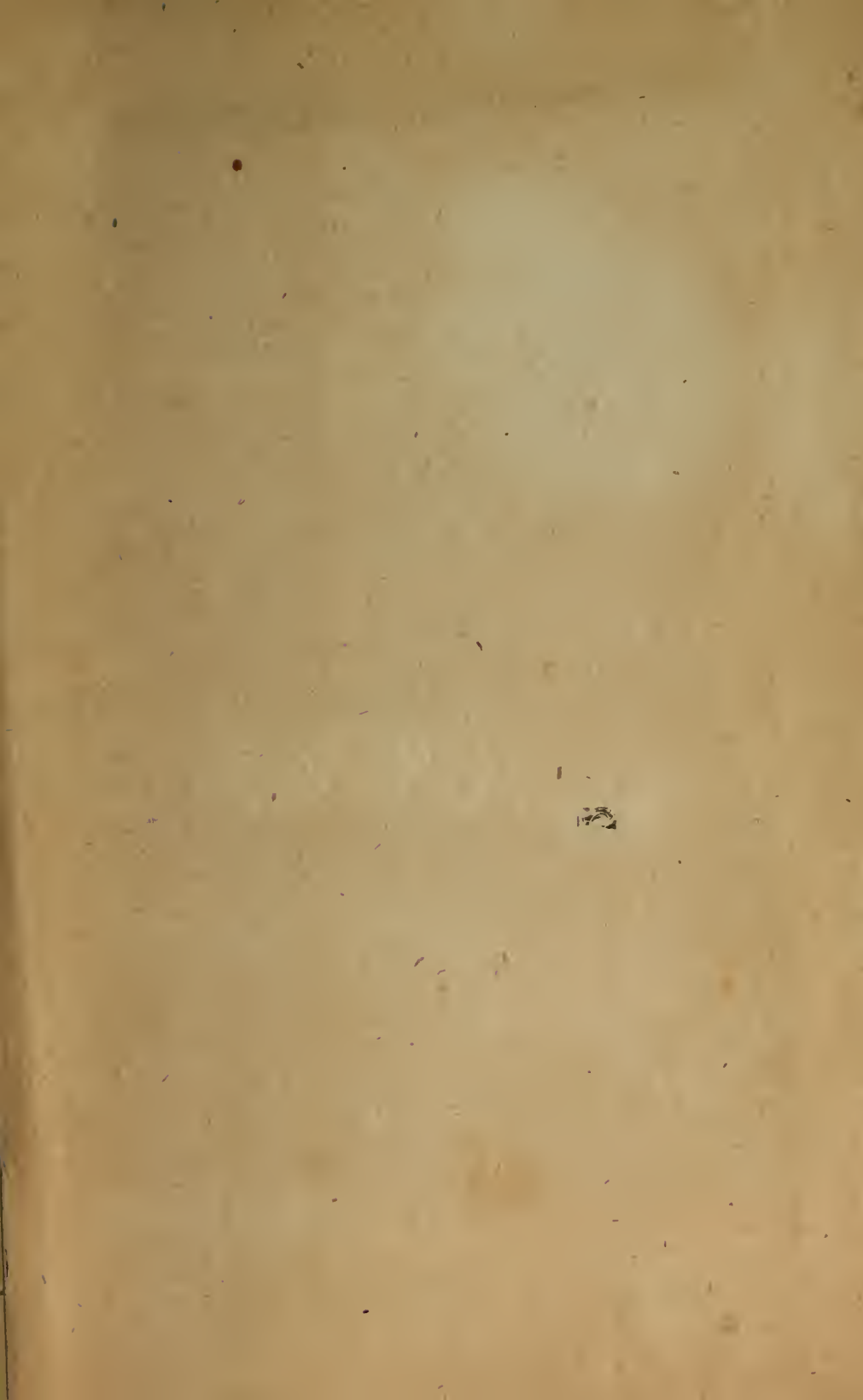
**University of Toronto
Library**

**DO NOT
REMOVE
THE
CARD
FROM
THIS
POCKET**

Acme Library Card Pocket
LOWE-MARTIN CO. LIMITED

Joseph Bond

Callender



L Heb
J593h
1874

Jewish Library. Hagerdon

סדרה

ההגדה לליל שמורים.

מדויק היטב ומסודר יפה
ומתורגם ענגליש.

SERVICE

FOR

THE FIRST TWO NIGHTS.

OF

PASSOVER,

5634.

Second edition.

FÜRTH.

Published by Joseph Gusstein.

Printed by A. Schröder.

427835
22.9.44

סדור ערוב תבשילין.

If the Eve of a Festival is or the fourth or fifth day of the week, they take bread and some prepared food, and say:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר
קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל מִצְוֹת עֵירוּב:

בְּהַדִּין עֵירוּבָא יְהֵא שְׂרָא לָנָא לְמִיפָא
וּלְבִשְׂקָא וּלְאַטְמָנָא וּלְאַדְלָקָא שְׂרָגָא וּלְמַעְבָּד
כָּל־צִרְכָּנָא מִיּוֹמָא טַבָּא לְשַׁבְתָּא לָנוּ וּלְכָל
הָדָרִים בְּעִיר הַזֹּאת:

Blessed art thou, O Lord, our God! King of the universe, who hast sanctified us with thy commandments and commanded us concerning the Ayrub.

By this means it shall be allowable for us to bake, boil and to keep the victuals warm, to light up lights, and to do and prepare all things necessary, on the festival for the Sabbath, for us and all the Israelites, that dwell in this city.

שנינו בסדר עולם:

פסח שיצאו ישראל ממצרים, היה בחמישי בשבת. וכן ארו"ל במסכת שבת פרק ר"ע דף פ"ז ב'. ופסח מצרים מקחו מבעשור. והוא יום שבת. ונעשה בו נס. כדאיתא החם. ולכן נקרא שבת הגדול. ואף על פי ששבת לשון נקבה. מכל מקום מצאנו ששמש בו הכתוב גם בלשון זכר. כדכתיב עולת שבת בשבתו. ושנת הגאולה היתה בשנת

שני אלפים וארבע מאות וארבעים ושמונה

ותחלת המנין משנת יצירת האדם כמבואר ברמב"ם בהלכות שמטה ויובל פ"י. וכל זה מבואר באריכות בספר יבין שמועה לרבינו רשב"ץ ז"ל. במאמר חמץ שלו.



On the evening preceding the Fourteenth Day of the month Nissan, immediately after the evening Service, prior to entering on any occupation whatsoever, it is requisite for the Master of every Family to search after leavened bread in every place and apartment, where leavened is supposed to be kept, gathering all the leaven lying in his way.

Before he begins the Search, he says the following.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר
קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל בִּיעוּר חֶמֶץ:

Between the blessing and making the search, and during the search, strict silence is to be observed after he has done, he secures the pieces of leaven, which he has gathered, and says.

כָּל־חֲמִירָא וְחֲמִיעָא דְאִיכָא בְּרִשּׁוֹתֵי דְלָא
חֲמִתָּהּ וְדְלָא בְּעֵרִיתָהּ לְבָטִיל וְלֹהֲוִי בְּעַפְרָא
דְּאַרְעָא:

On the Fourteenth Day, after the fourth hour, (about ten o'clock in the morning) all manner of leaven must be removed, and that which was gathered the preceding evening, must be burnt; then he that gathered the leaven, says as follows:

If the master is not at home, he annuls the leaven, wherever he is.

כָּל־חֲמִירָא וְחֲמִיעָא דְאִיכָא בְּרִשּׁוֹתֵי
דְחֲמִתָּהּ וְדְלָא חֲמִתָּהּ דְּבְּעֵרִיתָהּ וְדְלָא
בְּעֵרִיתָהּ לְבָטִיל וְלֹהֲוִי בְּעַפְרָא דְּאַרְעָא:

If the Eve of the passover happens on the Sabbath, the Search is made on the Eve of the Thirteenth, (i. e. on Thursday evening) and the leaven burnt on the Friday before noon; and every thing is removed on the Friday before the Sabbath commences, reserving only two meals for the Sabbath. All the First-born fast, in commemoration of the deliverance of the nation when God smote all the First-born of the Egyptians.

Note. If the eve happens on the Sabbath, the First-born fasts on Thursday.

SEARCHING AFTER LEAVEN.

On the evening preceding the Fourteenth Day of the month Nissan, immediately after the Evening Service, prior to entering on any occupation whatsoever, it is requisite for the master of every Family to search after leavened bread in every place and apartment, where leavened is supposed to be kept, gathering all the leaven lying in his way.

Before he begins the Search, he says the following.

ברוך אתה Blessed art thou, O Lord, our God! King of the Universe, who has sanctified us with thy commandments, and commandest us the leaven.

Between the blessing and making the search, and during the search, strict silence is to be observed, after he has done, he secures the pieces of leaven which he has gathered and says:

כל המירא All manner of leaven, that is in my possession, which I have not seen, nor removed; shall be null, and accounted dust of the earth.

On the Fourteenth Day, after the fourth hour, (about ten o' clock in the morning) all manner of leaven must be removed. and that which was gathered the preceding evening must be burnt; then he that gathered the leaven, says as follows:

כל המירא All manner of leaven, that is in my possession, which I have removed; and which I have not seen, which I have removed; and which I have not removed: shall be null, and accounted as the dust of the earth.

If the master is not at home, he annulles the leaven wherever he is. If the Eve of Passover happens on the Sabbath. the Search is made on the Eve of the Thirteenth (i. e. on Thursday evening) and the leaven burnt on the Friday before noon; and every thing is removed on the Friday before the Sabbath commences, reserving only two meals for the Sabbath. All the First-born of the nation when God smote all the First-born of the Egyptians.

ON THESE TWO NIGHTS THE TABLE OF EVERY FAMILY IS DECORATED THUS.

The table-cloth being laid out as usual, three plates are placed thereon; in one put three cakes (called Mizvos), in the second, the shank-bone^a of the shoulder of lamb, and an egg, both roasted on coals, in the third, some ^b lettuce and celary, or chervil and parsley; and a cup of vinegar or salt-water; likewise, a compound formed of almonds, apples, &c. Worked up to the consistence of mortar,^c

The table being thus regulated a glass or cup of wine is placed before every one at table, for on these nights every person is obliged to drink four glasses or cups of wine, called **ארבע כוסות**. The four cups, which are in commemoration of the four different expressions made use of at our redemption from Egypt, viz. ^d

והוצאתי והצלתי וגאלתי ולקחתי.

Note. On these nights is customary to allow even the meanest Hebrew servant to sit at table, during the ceremonial part; for as we were all equally alike in bondage, it is proper that we all return thanks to God for the redemption.

After the return from the Synagogue, the master of the family begins the **קידוש** (sanctification as page 6.)

a The bone of the lamb in commemoration of the Paschal Lamb, and the egg in commemoration of the offering brought with is called **קרבן חגיגה** i. e. the offering of the festival.

b And some take the top of horse raddish, These bitter herbs are eaten in commemoration of the Egyptians making our ancestors lives bitter.

c In memory of the bricks and mortar with which they worked in Egypt.

d Vide Exod. vi. 6. 7.

INDEX.

Say the Saultification.	קִדְּשִׁי	1.
Wash the hands.	וְרַחֵץ.	2.
Take the Parsley &c.	כֶּרֶפֶס.	3.
Break the Middle Cake	יַחֵץ.	4.
Say the Service.	מִגִּיד.	5.
Wash the hands.	רַחֵץ.	6.
Say the Grace called מוֹצִיא.	מוֹצִיא.	7.
Break the uppermost Cake &c.	מִצָּה.	8.
Eat the bitter Herb.	מָרֹר.	9.
Eat the Horse-raddish, &c.	כּוֹרֶד.	10.
Bring the Meat to table &c.	שֶׁלַח עֹרֶד.	11.
Take the piece of the Middle Cake first broken and reserved, and eat a small piece	צֶפֶן.	12.
Say the Grace after meat.	בִּרְדֵּי.	13.
Finish the Hallel; the whole service which if duly per- formed is strictly ordered by God.	הַלֵּל.	14.
	נִרְצָה.	15.

סימן לסדר של פסח.

קידוש של פסח.

FILL THE FIRST CUP WITH WINE.

If the Feast happens on the Sabbath Eve, begin here.

בלקס ויהי ערב ויהי בוקר

בְּקוֹל יוֹם הַשְּׁשִׁי וַיִּכְרוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ
וְכָל צִבְאָם: וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי
מִלֵּאכָתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה: וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי
מִכָּל־מִלְאכָתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה: וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים
אֶת־יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ כִּי בּו שְׁבֹת
מִכָּל־מִלְאכָתּוֹ אֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת:

If on any other Night on the Week, begin here.

סְבִי בָרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם
בּוֹרֵא פְּרִי הַגֶּפֶן:

בָּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר
בָּחַר בָּנוּ מִכָּל־עַם־וְרוֹמְמָנוּ מִכָּל־לְשׁוֹן וְקִדְּשָׁנוּ

OF

PASSOVER

IN

COMMEMORATION OF OUR REDEMPTION FROM EGYPT.

SANCTIFICATION FOR THE PASSOVER.

FILL THE FIRST CUP WITH WINE.

If The Feast happens on the Sabbath Eve begin here.

יום השישי (The sixth day) and the heavens and the earth were finished, and all the host of them. And on the seventh day God ended his work which he had made. And he rested on the seventh day from all his work which he had made. And God blessed the seventh day, and sanctified it; because he thereon rested from all his work which God created and made.

If on any other Night of the Week, begin here.

ברוך Blessed art thou, O Eternal, our God! King of the universe, Creator of the fruit of wine,

ברוך Blessed art thou, O Eternal, our God! Sovereign of the universe, who hath chosen us from among all people, and didst exalt us above all nations, and didst sanctify us with thy commandments, and with love

בְּמִצּוֹתָיו • וְתַתְּנֵנוּ יי אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה שְׂבָחוֹת
 לְמִנוּחָהּ וּמוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה חַגִּים וְזִמְנִים לְשִׂשׁוֹן
 אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת וְאֵת יוֹם חַג הַמִּצּוֹת הַזֶּה זְמַן
 חֲרוּתֵינוּ בְּאַהֲבָה מִקֶּרֶב קֹדֶשׁ זִכָּר לִיצִיאת
 מִצְרַיִם : כִּי בָנוּ בְּחֵרֶת וְאוֹתָנוּ קֹדֶשֶׁת מִכָּל
 הָעַמִּים וְשַׁבָּת וּמוֹעֲדֵי קֹדֶשׁ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן בְּשִׂמְחָה
 וּבְשִׂשׁוֹן הִנַּחֲלָתָנוּ • בָּרוּךְ אַתָּה יי מִקֶּדֶשׁ הַשַּׁבָּת
 וְיִשְׂרָאֵל וְהַזִּמְנִים :

If the feast happens at the conclusion of the Sabbath,
 the following is said before שְׂהַחֲיֵינוּ.

בָּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ
 הָעוֹלָם בּוֹרֵא מְאֹדֵי הָאֵשׁ :

בָּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַמְּבָדִיל
 בֵּין קוֹדֶשׁ לְחוֹל בֵּין אֹר לְחוֹשֶׁךְ בֵּין יִשְׂרָאֵל
 לְעַמִּים, בֵּין יוֹם הַשְּׁבִיעִי לְשִׁשֶּׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה,
 בֵּין קֹדֶשֶׁת שַׁבָּת לְקֹדֶשֶׁת יוֹם טוֹב הַבְּדִלָּה,
 וְאֵת יוֹם הַשְּׁבִיעִי מִשִּׁשֶּׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה קֹדֶשֶׁת,
 הַבְּדִלָּה וְקֹדֶשֶׁת אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּקֹדֶשֶׁתָּהּ,
 בָּרוּךְ אַתָּה יי הַמְּבָדִיל בֵּין קוֹדֶשׁ לְקוֹדֶשׁ :

בָּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם
 שֶׁהַחֲיֵינוּ וְקִיָּמָנוּ וְהַגִּיעָנוּ לְזִמְנֵי הַזֶּה :

hast thou given us, O Eternal, our God! (On the Sabbath say, Sabbath for rest and) solemn days for joy, festivals and seasons for gladness. (On the sabbath say), the Sabbath-day, and this day of the feast of Unleavened Cakes the season of our freedom: a holy convocation, a memorial of the departure from Egypt; for thou hast chosen us and sanctified us above all people: and thy (Sabbath and) holy festivals hast thou caused us to inherit with (love and favour), joy and gladness. Blessed art thou, O Eternal! who sanctifieth the Sabbath, and Israel and the seasons.

If the feast happens at the conclusion of the Sabbath the following is said.

ברוך Blessed art thou, O Lord, our God! King of the universe, Creator of the radiance of the fire.

ברוך Blessed art thou, O Lord, our God! King of the universe, who hath made a distinction between holy, and not holy; between light and darkness; between Israel and other nations, between the seventh day and the six working days. Thou didst also discriminate between the sanctity of the sabbath-day, and the sanctity of the other holy-days; and consecratest the sabbath-day in preference to the six working days; thou also separatest thy people Israel, and didst sanctify them with thy holiness. Blessed art thou, O Eternal who maketh a distinction between holy and not holy.

ברוך Blessed art thou, O Lord, our God! King of the universe, who hath preserved us alive: sustained us, and brought us to enjoy the season.

רחץ.

WASHING THE HANES.

Drink the wine of the קירוש (Sanctification). leaning on the left side; after which wash your hands, but do not say the Blessing.

כרפס.

TAKE THE PARSLEY &c.

The Master of the House then takes some parsley, or chervil, and dips into vinegar, or salt and water, and having distributed some to every one at table, they say the following Grace before they eat it.

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרִי
הָאֲדָמָה:

יחץ.

BREAK THE MIDDLE CAKE.

The Master of the House breaks the middle cake in the plate and leaving half of it there, he reserves the other half, till after supper, for the אפיקומן.

מגיד.

THE SERVICE OF THE PASSOVER.

Then take the bone of the Lamb, and the egg of the dish, and all at table lay hold of the dish, and say; —

בָּהָא לַחֲמַא עֲנִיָּא דִּי אִכְלוּ אֲבֹהֵתְנָא
בְּאַרְעָא דְּמִצְרַיִם, כָּל דְּכַפִּין יִיתִי וַיָּבֹל, כָּל
דְּצָרִיד יִיתִי וַיִּפְסַח. הַשְׁתָּא הָבָא, לְשָׁנָה
הַבָּאָה בְּאַרְעָא דִּישְׂרָאֵל, הַשְׁתָּא עֲבִיד
לְשָׁנָה הַבָּאָה בְּנֵי חוּרִין:

WASHING THE HANDS.

Drink the wine of the **קדוש** (Sanctification) leaning on the left side; after which wash yor hands, but do not say the Blessing.

TAKE THE PARSLEY &c.

The Master of the House then takes some parsley, or chervil, and dips it into vinegar, or salt and water, and having distributed some to every one at table, they say the following Grace before they eat it.

ברוך Blessed art thou, O Lord, our God! King of the universe, Creator of the fruit of the earth.

BREAK THE MIDDLE CAKE.

The Master of the House brakes the Middle cake in in the dish, and teaving half of it there, he reserves the other half, till after supper, for the **אפיקומן**.

THE SERVICE OF THE PASSPVER

Then take the bone of the Lamb, and the egg of the dish, and all at table lay hold of the dish, and say; —

כרע Lo! this is the bread of affliction, which our ancestors ate in the land of Egypt; let all those who are hungry, enter, and eat thereof; and all who are indistres, come and celebrate the Passover! At present we celebrate it here, but the next year we hope to celebrath it in the land of Israel. Thisyear we are servants¹⁾ here, but next year, we hope to be freemen²⁾ in the land of Israel.

¹⁾ Being accounted aliens, &c, ²⁾ Hebr. Children of Freedom.

Fill the cup with weine the second time, and take the dish from the table, and the youngest in the company asks.

מה נשתנה הלילה הזה מכל הלילות.
 שבכל הלילות אנו אוכלין חמץ ומצה.
 הלילה הזה פלו מצה: שבכל הלילות אנו
 אוכלין שאר ירקות. הלילה הזה מרור:
 שבכל הלילות אין אנו מטבילין אפירו פעם
 אחת. הלילה הזה שתי פעמים: שבכל
 הלילות אנו אוכלין בין יושבין ובין ומסבין.
 הלילה הזה כלנו מסבין:

Put the dish again on the table, and the company responds.

עבדים היינו לפרעה במצרים. ויוציאנו
 אלהינו משם ביד חזקה ובזרוע נטויה. ואנו
 לא הוציא הקדוש ברוך הוא ארתאבותינו
 ממצרים הרי אנו ובנינו ובני בנינו משעבדים
 היינו לפרעה במצרים. ואפילו כלנו חכמים.
 כלנו נבונים. כלנו זקנים. כלנו יודעים את
 התורה מצוה עלינו לספר ביציאת מצרים
 וכל המרבה לספר ביציאת מצרים הרי זה
 משבח:

Fill the cup with wine the second time, and take the dish from the table; then the youngest in the company asks.

מה Wherefore is this night distinguished from all other nights? Any other night we may eat either leavened or unleavened bread, but on this night only unleavened bread; any other night, we may eat any species of herbs, but this night only bitter herbs; any other night we do not dip even once, but on this night twice: on all the other nights we eat and drink either sitting or leaning but on this night we all lean.

Put the dish again on the table, and the company responds.

עבדים Because we were slaves unto Pharaoh in Egypt, and the Eternal, our God! brought us forth from thence, with a mighty hand and an outstretched arm: and if the Most holy, blessed be He! had not brought forth our ancestors from Egypt, we, and our children, and children's children, had still continued in bondage to the Pharaohs in Egypt; therefore, although we were all wise, all of us having knowledge in the law, it nevertheless is incumbent upon us to discourse of the departure from Egypt; and all those who largely discourse¹⁾ of the departure from Egypt are to be praised.

¹⁾ See Exod. xiii. 27. — xii. 8. 14. and Deut. vi. 20.

מַעֲשֵׂה בְּרַבִּי אֱלִיעֶזֶר וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ וְרַבִּי
 אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה וְרַבִּי עֲקִיבָא וְרַבִּי טַרְפוֹן
 שָׁחִיו מִסְבִּין בִּבְנֵי כֶרֶק. וְהָיוּ מְסַפְּרִים בִּיצִיאַת
 מִצְרַיִם כָּל אֶתּוֹ הַלַּיְלָה עַד שֶׁבָּאוּ תַלְמִידֵיהֶם
 וְאָמְרוּ לָהֶם רַבּוֹתֵינוּ הִגִּיעַ זְמַן קְרִיאַת שְׁמַע
 שֶׁל שַׁחֲרִית:

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה. הֲרִי אֲנִי כֶּבֶן
 שִׁבְעִים שָׁנָה. וְלֹא זָכִיתִי שִׁתְּאָמַר יְצִיאַת
 מִצְרַיִם בַּלַּיְלוֹת. עַד שֶׁדָּרְשָׁה בֶּן זֹמְאָה.
 שֶׁנֶּאֱמַר לַמָּעַן תִּזְכּוֹר אֶת־יוֹם יְצִיאַתְךָ מֵאֶרֶץ
 מִצְרַיִם כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ. יְמֵי חַיֶּיךָ הַיָּמִים. כָּל
 יְמֵי חַיֶּיךָ הַלַּיְלוֹת: וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים יְמֵי
 חַיֶּיךָ הָעוֹלָם הַזֶּה. כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ. לְהַבְיֵא
 לַיָּמּוֹת הַמְּשִׁיחַ:

בְּרוּךְ הַמָּקוֹם בְּרוּךְ הוּא. בְּרוּךְ שֶׁנֶּתַן
 תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל. בְּרוּךְ הוּא: כְּנֶגֶד אַרְבָּעָה
 בָּנִים דְּבִרְהַ תּוֹרָה. אֶחָד חֹכֶם, וְאֶחָד רָשָׁע.
 וְאֶחָד תָּם, וְאֶחָד שֹׂאֵינוּ יוֹדֵעַ לְשֹׂאוֹל:

חֹכֶם מַה הוּא אוֹמֵר מַה הַעֲדוּת וְהַחֲקִים
 וְהַמְּשָׁפְטִים אֲשֶׁר צִוָּה יי אֱלֹהֵינוּ אֶתְכֶם: וְאֵי

מעשה And thus it is related of Rabbi Eliezer, Rabbi Joshua, Rabbi Elazar, the son of Azariah, Rabbi Akeeba, and Rabbi Tarpon that they once met (on the night of Passover) in **בני ברק** and continued discoursing of the departure from Egypt, all that night, till their disciples came, and said, »instructors, it is time, to read the morning **שמע**.«

אמר Rabbi Elazar, the son of Azariah said, verily, I am like a man of seventy, and have hitherto not been able to prove that the narration of the departure from Egypt ought to be related at night, till expounded by the son of Zoma; for it is said, that thou mayest remember the day of thy going forth from the land of Egypt, **ALL** the days of thy life.« From whence he observed, that the expression of the days of thy life, signifies the days only; but **ALL** the days of the life, denotes thy life only; but **ALL** the days of thy life denotes even the times of the Messiah.

ברוך Blessed be the Omnipotent, blessed is he who hath given the law to his people Israel; blessed be he whose law speaketh distinctly of four children of different dispositions; viz: the wise, the wicked, the simple, and he who hath no capacity to enquire.

חכם The wise (son) thus expresses himself: what meaneth these testimonies, statutes, and judgments, which the Lord our God hath commanded us? Then

אתה אָמַרְתָּ לוֹ בְּהִלְכוֹת הַפֶּסַח אֵין מִפְטִירִין
אַחֲרֵי הַפֶּסַח אִפְיֻקוּמִן:

רָשַׁע מָה הוּא אוֹמֵר מָה הָעֲבוּדָה הַזֹּאת
לָכֶם: לָכֶם וְלֹא לוֹ. וּלְפִי שֶׁהוֹצִיא אֶת עַצְמוֹ
מִן הַכֶּלֶל כִּפָּר בְּעֶקֶר, וְאַף אֶתְּהָ הִקְהָה אֶת
שְׁנֵי וְאָמַר לוֹ בְּעִבּוּר זֶה עָשָׂה יי לִי בְּצֵאתִי
מִמִּצְרַיִם: לִי וְלֹא לוֹ, אֱלֹו הָיָה שֵׁם, לֹא הָיָה
נִגְאָל:

תָּם מָה הוּא אוֹמֵר מָה זֹאת וְאָמַרְתָּ אֱלֹו
בְּחֻזֵּק יָד הוֹצִיאָנוּ יי מִמִּצְרַיִם מִבֵּית עַבְדִּים
וְשִׁאֲנוּ יוֹדֵעַ לְשֹׂאוֹל אֶת פֶּתַח לוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר
וְהִגַּדְתָּ לְבִנְךָ בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר בְּעִבּוּר זֶה
עָשָׂה יי לִי בְּצֵאתִי מִמִּצְרַיִם:

יְכוֹל מִרְאֵשׁ חֹדֶשׁ תִּלְמוּד לֹמֵר בַּיּוֹם
הַהוּא, אֵי בַּיּוֹם הַהוּא יָכוֹל מִבְּעוֹר יוֹם.
תִּלְמוּד לֹמֵר בְּעִבּוּר זֶה, בְּעִבּוּר זֶה לֹא אָמַרְתִּי
אֶלָּא בְּשַׁעֲרֵי שֵׁשׁ מִצָּה וּמִרְוֹר מִנְחִים
לְפָנֶיךָ:

מִתְחַלֶּה עוֹבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה חֵיו אֲבוֹתֵינוּ
וְעַכְשֵׁיו קִרְבָּנוּ הַמָּקוֹם לְעֲבוּדָתוֹ שֶׁנֶּאֱמַר

shalt thou instruct him in all the laws of the Passover; also that we must have no dessert brought to table after the paschal lamb.

רשע The wicked (son) expresses himself thus: what do you mean by this service? By the expression You, it is clear he doth not include himself; and as he hath withdrawn from the nation it is proper that thou retort on him: ¹⁾ and (therefore) answer him thus. (This is done) because of that (which the Eternal did for ME, when I went forth from Egypt: ²⁾ i. e. for ME, but not for him; for had he been there he would not have been (thought worthy to be) redeemed.

הם The simple (son) artlessly observes, what is this? Then shalt thou answer him: (for) with a strong hand the Eternal brought us out of Egypt, from the house of bondage.

וְשֵׂאֵנִי But as for him, who hath no capacity to enquire thou must begin (the discourse); as it is said, ³⁾ and thou shalt inform thy son on that day, saying (this is done) because of that (which) the Eternal did for me, when I went forth from Egypt.

יכול Possibly you may think that he (the father) is bound to explain from that the first day of the month **ניסן**, therefore it is said, on that day: yet, as it is said on that day, it might be understood that it must be done whilst it is day: but as it is said, (this is done) because of that etc. from which it is to be inferred at no other time, but when the unleavened eake, and bitter herbs are placed before thee.

מִתְחִלָּה Our ancestors were anciently idolators; but at present the Lord hath brought us near to his service: as

¹⁾ Exod. xii. 26. ²⁾ He set his teeth on edge. ³⁾ Exod. xii. 14.

וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל כָּל הָעָם, כֹּה אָמַר יי
 אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בְּעֶבֶר הַנָּהָר יֵשְׁבוּ אֲבוֹתֵיכֶם
 מֵעוֹלָם תָּרַח אָבִי אֲבִרָהָם וְאַבִּי נַחֲשׁוּר.
 וַיַּעֲבְדוּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים: וְאַקַּח אֶת אֲבִיכֶם
 אֶת־אֲבִרָהָם מֵעֶבֶר הַנָּהָר, וְאוֹלַךְ אוֹתוֹ
 בְּכָל־אֶרֶץ כְּנָעַן וְאַרְבָּה אֶת־זֶרְעוֹ וְאַתָּן לוֹ
 אֶת־יִצְחָק: וְאַתָּן לְיִצְחָק אֶת־יַעֲקֹב וְאַת־עֲשׂוֹ
 וְאַתָּן לַעֲשׂוֹ אֶת־הָרָשָׁה שְׁעִיר לְרִשְׁתָּהּ אֶתוֹ, וַיַּעֲקֹב
 וּבָנָיו יָרְדוּ מִצְרָיִם:

בְּרוּךְ שׁוֹמֵר הַבְּטָחָתוֹ לְיִשְׂרָאֵל. בְּרוּךְ
 הוּא שֶׁהִקְדִּישׁ בְּרוּךְ הוּא חֲשַׁב אֶת־הַקֶּץ.
 לַעֲשׂוֹת כְּמָה שֶׁאָמַר לְאֲבִרָהָם אֲבִינוּ בְּבִרְיַת
 בֵּין הַבְּתָרִים, שֶׁנֶּאֱמַר וַיֹּאמֶר לְאֲבִרָם יָדוּעַ
 תִּדַּע כִּי גֵר יִהְיֶה זֶרְעֲךָ בְּאֶרֶץ לֹא לָהֶם
 וַיַּעֲבְדוּם וְעָנּוּ אוֹתָם אַרְבַּע מֵאוֹת: וְגַם אֶת
 הַגּוֹי אֲשֶׁר יַעֲבְדוּ דָן אָנֹכִי וְאַחֲרָי בֶן יִצְחָק
 בְּרִכּוּשׁ גָּדוֹל:

Lift up the cup of Wine and say.

וְהִיא שְׁעֵמֻדָּה לְאֲבוֹתֵינוּ וְלָנוּ שֶׁלֹּא אַחֵר

it is said,¹⁾ and Joshua said unto all the people: thus saith the Eternal, the God of Israel, your ancestors dwelt on the side of the river (Jordan) in old time (even) Terah, the father of Abraham, and the father of Nachor, and served other gods.

ואקח And I took your Father Abraham from the other side of the river, and led him throughout all the land of Canaan, and multiplied his seed, and gave him Isaac; and I gave unto Isaac, Jacob, and Esau; and gave unto Esau Mount Sēir for his possession; but Jacob and his children went down into Egypt.

ברוך Blessed be he, who strictly preserved his promise unto Israel; Blessed be the Most Holy, who premeditated the end of the captivity, that he might perform that which he had promised to our father Abraham, between the parts; as is said¹⁾ unto Abraham: Know of a surety that thy seed shall be a stranger in a land which is not their, and they will make them serve, and they will afflict them four hundred years. And also that nation whom they shall serve, will I judge; and afterward shall they go out with great substance.

Lift up the Cup of Wine and say.

והיא And it is this same promise which has been the support of our ancestors and of us (too): for at every

¹⁾ Exod. xii. 14. ²⁾ Between the Parts. — The covenant made with Abraham, when he was commanded to divide the heifer, goat and ram; through which a smoking furnace and flaming lamp passed; by which the covenant was made between God and Abraham; and is therefore called the covenant made between the parts.

בְּלִבְרַעְמֹד עָלֵינוּ לְבִלּוֹתֵינוּ , אֱלֹא שֶׁבְּכָל
דּוֹר וָדוֹר עֹזְמָרִים עָלֵינוּ לְבִלּוֹתֵינוּ , וְהַקְדּוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא מְצִילֵנוּ מִיָּדָם :

צֵא וּלְמַד , מֶה בִּקְשׁ לָבֵן הָאֶרְמִי לַעֲשׂוֹת
לְיַעֲקֹב אָבִינוּ , שֶׁפָּרַעַה לֹא גִזַּר אֱלֹא עַל־
הַזִּכָּרִים וְדָבָן בִּקְשׁ לַעֲקֹר אֶת הַכֹּל , שֶׁנֶּאֱמַר
אֶרְמִי אֶבֶר אָבִי , וַיֵּרֶד מִצְרֵימָה וַיִּגְדַּל שֵׁם
בְּמַתִּי מֵעַט וַיְהִי שֵׁם לְגוֹי גָּדוֹל עַצוֹם וָרֹב :

וַיֵּרֶד מִצְרֵימָה , אָנוּם עַל פִּי הַדְּבוּר :
וַיִּגְדַּל שֵׁם מִלְּמֹד שְׁלֹא יֵרֶד יַעֲקֹב לְהִשְׁתַּקֵּעַ
בְּמִצְרַיִם אֲדָא לְגוֹר שֵׁם , שֶׁנֶּאֱמַר וַיֹּאמְרוּ
אֶל־פָּרַעַה לְגוֹר בְּאֶרֶץ בָּאֲנוּ כִּי־אֵין מִרְעָה־
לְצֹאֵן אֲשֶׁר לַעֲבָדֶיךָ כִּי־כֶבֶד הָרַעַב בְּאֶרֶץ
כְּנַעַן וְעַתָּה יִשְׁבוּ־נָא עֲבָדֶיךָ בְּאֶרֶץ גִּשְׁן :

בְּמַתִּי מֵעַט , כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר בְּשִׁבְעִים נֶפֶשׁ
יָרְדוּ אֲבֹתֶיךָ מִצְרֵימָה וְעַתָּה שְׁמֶךָ יי
אֱלֹהֶיךָ כְּבוֹדְכִי הַשָּׁמַיִם לָרֹב :

וַיְהִי שֵׁם לְגוֹי גָּדוֹל , מִלְּמֹד שֶׁחֵיו יִשְׂרָאֵל
מְצִינִים שֵׁם : עַצוֹם , כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל

time enemies rise against us, to annihilate us: but the Most Holy, blessed be he, hath delivered us out of their hands.

אז Search and enquire what Laban, the Syrian intended to do to our father Jacob: for Pharoa decreed the destruction of the males only, but Laban intended to root out the whole; as it is said: a Syrian had (nearly) caused my father to perish; and he went down into Egypt, and sojourned there with a few persons, and they became there a great, mighty and numerous nation.

וירד And he went down into Egypt: compelled by the word (of God), and sojourned there: by which we are taught that he did not go down to settle there, but only to sojourn; as it said, And they (Joseph's brethren) said unto Pharoa: Te sojourn in the land are we come, because there is no pasture for the flocks of thy servants, for the famine is ore in the land of Canaan; and now let thy servants dwell, we pray thee, in the land of Goshen.

במח With a few persons: as it is said: With threescore and ten souls thy ancestors went down into Egypt: now the Eternal, thy God hath made thee as the stars of heaven for multitude.

וירי And we there became a nation; by which we are informed that the children of Israel were distinguished (even in Egypt) as a peculiar people.

ועצום Great and mighty: as it is said, »And the

פָּרוּ וַיִּשְׁרְצוּ וַיִּרְבּוּ וַיַּעֲצְמוּ בְּמֵאד מְאֹד
וַתִּמְלֵא הָאָרֶץ אֹתָם; וְרַב, כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר
רַבְּכָה כְּצֶמַח הַשָּׂדֶה נִתְתִּיךָ וְתִרְבִּי וְתִגְדְּלִי
וְתִבֹּאֵי בְּעֲדֵי עֲדִים שָׂדִים נִכְנוּ וּשְׁעָרֶיךָ
צֶמַח וְאֵת עֶרוֹם וְעֲרִיהָ:

וַיִּרְעוּ אוֹתָנוּ הַמִּצְרִיִּים וַיַּעֲנוּנוּ וַיִּתְּנוּ עָלֵינוּ
עֲבֹדָה קָשָׁה; וַיִּרְעוּ אוֹתָנוּ הַמִּצְרִיִּים,
כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר, הִבֵּה נִתְחַכְמָה לוֹ פֶּן־יִרְבֶּה
וְהָיָה כִּי תִקְרָאנֶרְה מֶלֶחֶמָה וְנוֹסֵף גַּם־
הוּא עַל־שְׂנְאֵינוּ וְנִלְחַם בָּנוּ וְעָלָה מִן־
הָאָרֶץ:

וַיַּעֲנוּנוּ בְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר, וַיִּשִּׁימוּ עָלָיו
שָׂרֵי מִסִּים לְמַעַן עֲנוֹתוֹ בְּסִבְלוֹתָם וַיִּבֶן
עָרֵי מִסְכְּנוֹת לְפָרְעָה אֶת־פִּיתוֹם וְאֶת־
רַעַמְסֶס; וַיִּתְּנוּ עָלֵינוּ עֲבֹדָה קָשָׁה, כְּמָה
שֶׁנֶּאֱמַר וַיַּעֲבִידוּ מִצְרַיִם אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
בְּפָרֶךְ:

וְנִצְעַק אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ וַיִּשְׁמַע יְיָ אֶת־
קִלְנוּ וַיִּרְא אֶת־עֲנֵינוּ וְאֶת־עֲמָלָנוּ וְאֶת־
לַחֲצֵנוּ; וְנִצְעַק אֱלֹהֵי אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, כְּמָה

children of Israel were fruitful, and increased abundantly, and multiplied, and grew exceedingly mighty, and the land was filled with them.

ורב And numerous; as it is said: I have caused thee to multiply like the vegetation of the field, and thou becamest considerable and great, and adorned with many beauties; thy breasts are fashioned, and thy hair grown, yet thou art naked and bare.

וירעו And the Egyptians ill-treated us, afflicted us and laid heavy bondage upon us, and the Egyptians ill-treated us; as it is said, »Come ou, let us deal wisely with it; lest it multiply and it come to pass, that, when there happen to be a war, it join also unto our enemies, and fight against us, and depart of the land«.

ויענוו And they afflicted us; as it is said, »And they thereupon dith set over it taskmasters, to afflict it with their burdenous labours; and it built treasure cities, for Pharaoh, Pithom and Raamses«, and they laid hoary bondage upon us, as it is said: And the Egyptians compelled the children of Israel to labour with rigour.

ונצעק And we cried unto the Eternal! the God of our ancestors; the Eternal heard our voice, and observed our affliction, our labour and our oppression.

ונצעק And we cried unto the Eternal; the God of our ancestors; as it is said:

שֶׁנֶאֱמַר וַיְהִי בַיָּמִים הָרַבִּים הָהֵם וַיָּמָר
מֶלֶךְ מִצְרַיִם וַיֹּאנְחוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל מִן־
הָעֲבֹדָה, וַיִּזְעֲקוּ וַתַּעַל שְׁוַעְתָּם אֶל־הָאֱלֹהִים
מִן הָעֲבֹדָה:

וַיִּשְׁמַע יי אֶת־קִלְגּוֹ, כִּמָּה שֶׁנֶאֱמַר וַיִּשְׁמַע
אֱלֹהִים אֶת נַאֲקָתָם וַיִּזְכּוֹר אֱלֹהִים אֶת בְּרִיתוֹ
אֶת־אֲבֹרָהֶם וְאֶת־יִצְחָק וְאֶת־יַעֲקֹב:

וַיֵּרָא אֶת עֲנִינוֹ, זוֹ פְּרִישׁוֹת דֶּרֶךְ אֶרֶץ:
כִּמָּה שֶׁנֶאֱמַר וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל, וַיֵּדַע אֱלֹהִים: וְאֶת־עֲמָלָנוּ, אֵדוּ
הַבָּנִים, כִּמָּה שֶׁנֶאֱמַר כָּל־הַבֶּן הַיְלֹוֹד
הַיֹּאדָה תִּשְׁלִיכֶהוּ וְכָל־הַבֶּת תַּחֲיוֹן: וְאֶת־
כַּחֲצִינוּ, זֶה הַדָּחֵק, כִּמָּה שֶׁנֶאֱמַר וְגַם
רָאִיתִי אֶת־הַלַּחֵץ אֲשֶׁר מִצְרַיִם לוֹחֲצִים
אוֹתָם:

וַיִּזְצִיאֵנוּ יי מִמִּצְרַיִם בְּיַד חֲזָקָה וּבִזְרַע
נְטוּיָה וּבְמוֹרָא גָדוֹל וּבְאֲתוֹת וּבְמוֹפְתִים:
וַיִּזְצִיאֵנוּ יי מִמִּצְרַיִם, לֹא עַל יְדֵי מִלָּאךְ,
וְלֹא עַל יְדֵי שָׂרָף, וְלֹא עַל יְדֵי שְׁלִיחַ,
אַלּוּ הַקְּרוֹשׁ כְּרוּךְ הוּא בְּכַבּוֹדוֹ וּבְעֲצָמוֹ,
שֶׁנֶאֱמַר וַעֲבַרְתִּי בָאֶרֶץ מִצְרַיִם בַּלֵּילָה הַזֶּה

»And it came to pass in this long time that the King of Egypt died, and the children of Israel sighed by reason of the bondage; and they cried, and their complaint came up unto God, by reason of the bondage«.

וישמע And the Eternal heard our voice; as it is said, »And God heard their groaning, and God remembered his covenant with Abraham, Isaac, and with Jacob«.

וירא And he saw our affliction; This denotes their being denied the company of their wives, to prevent propagation as it is said, »And God looked upon the children of Israel, and God took cognizance of them.

ואה עמלנו And our grievousness: this denotes the destruction of the male children: as it is said, »Every son that is born, ye shall cast into the river, but every daughter ye shall save alive«.

ואה לחצנו And our oppression; this denotes fatigue: as it is said, »And I have also seen the oppression wherewith the Egyptians oppress them«.

ויצאנו יי And the Eternal brought us forth from Egypt, with a strong hand and with an outstretched arm; with great terror, and with signs and wonders.

ויצאנו יי And the Eternal brought us forth from Egypt, not by means of an angel, nor by means of a seraph, nor by means of a messenger: but the Most holy, blessed be he himself, in his glory; as it is said, »And I will pass through the land of Egypt, in this night;

והִכִּיתִי כָּל־בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מֵאֲדָם
וְעַד־בְּהֵמָה וּבְכָל־אֱלֹהֵי מִצְרַיִם אֲעֲשֶׂה
שְׁפָטִים אֲנִי יי:

וְעִבַרְתִּי בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם, אֲנִי וְלֹא מִלֶּאֲדָ:
והִכִּיתִי כָּל בְּכוֹר, אֲנִי וְלֹא שָׂרָף, וּבְכָל־
אֱלֹהֵי מִצְרַיִם אֲעֲשֶׂה שְׁפָטִים, אֲנִי וְלֹא
הַשְׁלִיחַ, אֲנִי יי, אֲנִי הוּא וְלֹא אַחֵר:

בֵּיךְ חֲזָקָה, זֶה הַדְּבָר, כִּמָּה שֶׁנֶּאֱמַר הִנֵּה
יְרֵי־יְיָ הוֹצִיָה בְּמִקְנֶךָ אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה בַּסּוּסִים
בַּחֲמֹרִים בַּגְּמֻלִים בַּבָּקָר וּבַצֹּאן דָּבָר כָּבֵד
מְאֹד: וּבִזְרוּעַ גְּמוּלָה, זֶה הַחֶרֶב כִּמָּוָה
שֶׁנֶּאֱמַר וַחֲרָבוֹ שְׁלוּפָה בִּידוֹ, גְּמוּלָה־עַל־
יְרוּשָׁלַיִם: וּבְמוֹרָא גָדוֹל, זֶה גִּילּוֹי שְׂכִינָה,
כִּמָּוָה שֶׁנֶּאֱמַר אוֹ, הַנְּסֹוָה וְאֱלֹהִים לָבֹא
לְקַחַת לוֹ גּוֹי מִקֶּרֶב גּוֹי בְּמִסּוּרַת בָּאֵתֶת
וּבְמוֹפְתִים וּבְמִלְחָמוֹהֶם וּבִיד חֲזָקָה וּבִזְרוּעַ
גְּמוּלָה וּבְמוֹרָאִים גְּדֹלִים כָּכֵל אֲשֶׁר עָשָׂה
לָכֶם יי אֱלֹהֵיכֶם בְּמִצְרַיִם לְעִינֶיךָ, וּבָאֵתֶת,
זֶה הַמַּטֶּה, כִּמָּה שֶׁנֶּאֱמַר וְאַרְצ־הַמַּטֶּה
תִּהְיֶה תִּמְנָח בְּיָדְךָ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂוּהָ בּוֹ אֶרֶץ־

and I will smite overx first-born in the land of Egypt, both man and beast; and against all the gods of Egypt will I execute judgments; I am the Lord.

ועברתי And I will pass through the land of Egypt; I MYSELF, and not an angel; and I will smite every first-born; I MYSELF, and not a seraph: and against all the gods of Egypt will I execute judgments; I MYSELF, and not a messenger; I am the Lord! I AM HE, and no other«.

כיד With a mighty hand, this denotes the murder; as it is said, »Behold, the HAND of the Eternal will be sent against thy cattle which is in the field, against the horses, against the asses, against the camels, against the oxen, and against the sheep; a very grievous pestilence.

ובמורא And with an outstretched arm; this denotes the sword, as is said elsewhere: »And a drawn sword in his hand stretched out over Jerusalem.«

ובמורא And with great terror: this denotes the appearance of the Divine Presence; as is said, »Or hath God assayed to go and take unto him a nation from the midst of (another) nation, by proofs, signs, and wonders; by war and a mighty hand; by an outstretched arm and great terrors, according to all that the Eternal, your God, did for you in Egypt, before your eyes.

ובאותות And with signs; this denotes the miracles performed with the staff: as is said, »And thou shalt take this staff in thy hand, wherewith thou shalt do the signs.

הַאֲתָתָּה: וּבְמוֹפְתִים, זֶה הָיָה, כְּמֹרֶה
שֶׁנֶּאֱמַר וְנִתְּתִי מוֹפְתִים בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ:
דָּם, וָאֵשׁ, וְתַמְרוֹת עֵשֶׂן: דָּבָר אַחֵר, בְּיַד
הַזֹּקֵה שְׁתִּים, וּבְזִרְעֵי נְטוּיָה שְׁתִּים, וּבְמוֹרָא
גָּדוֹל שְׁתִּים, וּבְאֻתּוֹת שְׁתִּים, וּבְמוֹפְתִים
שְׁתִּים: אֱלֹהֵי עֹשֶׂר מְכוֹרֵי שְׁהִבִּיָּה
הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל הַמַּצְרִיִּים בְּמַצְרִים:
וְאֱלֹהֵינוּ:

דָּם, צִפְרִידָּע, בָּנִים, עָרוֹב, דָּבָר, שְׁחִין,
בָּרָד, אֲרֶבָּה, חֶשֶׁךְ, מַכָּה בְּכוֹרוֹת:
רַבִּי יְהוֹדָה הָיָה נוֹתֵן בָּהֶם סִמְנִים:
דַּצֵּךְ עַרְשׁ בְּאֶחָב:

רַבִּי יוֹסִי הַגָּלִילִי אוֹמֵר, מִנֵּין אֵתָּה אוֹמֵר
שֶׁלְקוֹ הַמַּצְרִיִּים בְּמַצְרִים עֹשֶׂר מַכּוֹת, וְעַל
הַיָּם לָקוּ הַמַּשִּׁים מַכּוֹת, בְּמַצְרִים מֵהָהוּא
אוֹמֵר וַיֹּאמְרוּ הַחֲרָטִים אֶל־פְּרַעְיָה אֶצְבַּע
אֱלֹהִים הוּא: וְעַל הַיָּם מֵהָהוּא אוֹמֵר וַיֵּרָא
יִשְׂרָאֵל אֶת־תֵּיֹד הַגָּדְלָה אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה
בְּמַצְרִים וַיֵּרָאוּ הָעָם אֶת־יְיָ וַיֹּאמְנוּ בְּיְיָ
וּבַמֶּשֶׁה עֲבָדוּ: כִּמָּה לָקוּ בְּאֶצְבָּע, עֹשֶׂר

ובמופתים And with wonders; this denotes the (plague) of blood: as is said, »And I will schow wonders signs in the heavens, and in the earth, Blood and fire, and ascending pillars of smoke.

רבר It may also be explained thus. With a mighty hand denotes two plagues. With an outstretched arm; two plagues. With signs; two plagues. And with wonders; two plagues.

אלו These are the ten plagues which the Most Holy blessed be He, brought on the Egyptians in Egypt, viz. BLOOD, FROGS, VERMIN, MURRAIN, A MIXTURE OF NOXIOUS BEASTS, BOILS, HAIL, LOCUSTS, DARKNESS and SLAYING THE FIRST-BORN.

רבי Rabbi Judah formed the initials thus:

רצ"ך. ע"ש. כאח"ב.

רבי יוסי Rabbi Jose, the Galilean, said: From whence art thou authorized to assert, that the Egyptians were afflicted with ten plagues in Egypt: and upon the sea they were smitten with fifty plagues? To which he answered; In Egypt, it is said, »And the magician said unto Pharoah, this is the finger of God;« but at the sea, it is said, »And Israel saw the mighty hand wherewith the Lord smote the Egyptians: and the people feared the Lord, and believed in the Lord, and his servant Moses«.

מכֹּזֶת, אִמּוֹר מַעֲתָה בְּמִצְרִים לָקוּ עֶשֶׂר
מִכֹּזֶת, וְעַל הַיָּם לָקוּ חֲמִשִּׁים מִכֹּזֶת:

רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר, מִנֵּין שָׁכַל מִכָּה וּמִכָּה
שֶׁהָבִיא הַקָּדוֹשׁ וּבְרוּךְ הוּא עַל הַמִּצְרִיִּים
בְּמִצְרִים הִיָּתָה שָׁל אַרְבַּע מִכֹּזֶת, שֶׁנֶּאֱמַר
יִשְׁלַח בָּם חֲרוֹן אַפּוֹ עֲבָרָה וְזַעַם וְצָרָה
מִשְׁלַחַת מִלֵּאכֵי רָעִים: עֲבָרָה אַחַת, וְזַעַם
שְׁתֵּים, וְצָרָה שְׁלֹשׁ, מִשְׁלַחַת מִלֵּאכֵי רָעִים
אַרְבַּע, אִמּוֹר מַעֲתָה בְּמִצְרִים לָקוּ אַרְבָּעִים
מִכֹּזֶת, וְעַל הַיָּם לָקוּ מֵאַתִּים מִכֹּזֶת:

רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר, מִנֵּין שָׁכַל מִכָּה וּמִכָּה
שֶׁהָבִיא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל הַמִּצְרִיִּים
בְּמִצְרִים הִיָּתָה שָׁל חֲמִשׁ מִכֹּזֶת, שֶׁנֶּאֱמַר
יִשְׁלַח בָּם חֲרוֹן אַפּוֹ עֲבָרָה וְזַעַם וְצָרָה
מִשְׁלַחַת מִלֵּאכֵי רָעִים, חֲרוֹן אַפּוֹ אַחַת,
עֲבָרָה שְׁתֵּים, וְזַעַם שְׁלֹשׁ, וְצָרָה אַרְבַּע,
מִשְׁלַחַת מִלֵּאכֵי רָעִים חֲמִשׁ, אִמּוֹר מַעֲתָה
בְּמִצְרִים לָקוּ חֲמִשִּׁים מִכֹּזֶת, וְעַל הַיָּם לָקוּ
חֲמִשִּׁים וּמֵאַתִּים מִכֹּזֶת:

כמה Now, (Rabbi Jose argues thus) If by the finger only they were smitten with ten plagues, hence, it is deducible, ¹⁾ that in Egypt they were smitten with ten plagues: and at the sea, they were smitten with fifty plagues.

רבי Rabbi Eliezer said: From whence can it be proved, that every plague which the Most Holy blessed be he, brought upon the Egyptians in Egypt, consisted of four different plagues? Answer. From what is said, »He sent forth against them, fierceness of his anger, wrath, indignation, and trouble; (also) by sending evil angels (among them). Now, WRATH is one, INDIGNATION two, TROUBLE three; and SENDING EVIL ANGELS four. Hence it is deducible, that in Egypt they were afflicted with fourty plagues! and at the sea, were smitten with two hundred plagues.

עקיבא Rabbi Akeeba saith, From whence can it be proved, that everx plague, which the Most Holy, blessed be he, brought upon the Egyptians in Egypt, consisted of five plagues? Answer. From what is said, »He sent forth against them the fierceness of his anger, wrath, indignation, and trouble; (also) by sending evil angels (among them). Now, THE FIERCENESS OF HIS ANGER is one, WRATH two, INDIGNATION three, TROUBLE four, SENDING EVIL ANGELS five, Hence it is deducible, that in Egypt they were smitten with fifty plagues; and at the sea they were smitten with two hundred and fifty plagues.

¹⁾ This is founded ou the following argument; In Egypt they said, this is the finger of God; but at the sea, it is said: and they saw the mighty hand. If by the finger only, they received ten plagues, they must of course have received fifty by the hand, as it contains five fingers. On this, the following sentences are also founded.

מכּוֹת, אָמור מַעֲתָה בְּמִצְרִים לָקוּ עֶשֶׂר
מכּוֹת, וְעַל הַיָּם לָקוּ חֲמִשִּׁים מִכּוֹת:

רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר, מִנֵּין שָׁכַל מִכָּה וּמִכָּה
שֶׁהָבִיא הַקָּדוֹשׁ וּבְרוּךְ הוּא עַל הַמִּצְרִיִּים
בְּמִצְרִים הִיתָה שָׁל אַרְבַּע מִכּוֹת, שֶׁנֶּאֱמַר
יִשְׁלַח בָּם חֲרוֹן אַפּוֹ עֲבָרָה וְזַעַם וְצָרָה
מִשְׁלַחַת מִלֵּאכֵי רָעִים: עֲבָרָה אַחַת, וְזַעַם
שְׁתֵּים, וְצָרָה שְׁלֹשׁ, מִשְׁלַחַת מִלֵּאכֵי רָעִים
אַרְבַּע, אָמור מַעֲתָה בְּמִצְרִים לָקוּ אַרְבָּעִים
מִכּוֹת, וְעַל הַיָּם לָקוּ מֵאַתֵּים מִכּוֹת:

רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר, מִנֵּין שָׁכַל מִכָּה וּמִכָּה
שֶׁהָבִיא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל הַמִּצְרִיִּים
בְּמִצְרִים הִיתָה שָׁל חֲמִשׁ מִכּוֹת, שֶׁנֶּאֱמַר
יִשְׁלַח בָּם חֲרוֹן אַפּוֹ עֲבָרָה וְזַעַם וְצָרָה
מִשְׁלַחַת מִלֵּאכֵי רָעִים, חֲרוֹן אַפּוֹ אַחַת,
עֲבָרָה שְׁתֵּים, וְזַעַם שְׁלֹשׁ, וְצָרָה אַרְבַּע,
מִשְׁלַחַת מִלֵּאכֵי רָעִים חֲמִשׁ, אָמור מַעֲתָה
בְּמִצְרִים לָקוּ חֲמִשִּׁים מִכּוֹת, וְעַל הַיָּם לָקוּ
חֲמִשִּׁים וּמֵאַתֵּים מִכּוֹת:

כמה Now, (Rabbi Jose argues thus) If by the finger only they were smitten with ten plagues, hence, it is deducible, ¹⁾ that in Egypt they were smitten with ten plagues: and at the sea, they were smitten with fifty plagues.

רבי Rabbi Eliezer said: From whence can it be proved, that every plague which the Most Holy blessed be he, brought upon the Egyptians in Egypt, consisted of four different plagues? Answer. From what is said, »He sent forth against them, fierceness of his anger, wrath, indignation, and trouble; (also) by sending evil angels (among them). Now, WRATH is one, INDIGNATION two, TROUBLE three; and SENDING EVIL ANGELS four. Hence it is deducible, that in Egypt they were afflicted with fourty plagues! and at the sea, were smitten with two hundred plagues.

רבי עקיבא Rabbi Akeeba saith, From whence can it be proved, that everx plague, which the Most Holy, blessed be he, brought upon the Egyptians in Egypt, consisted of five plagues? Answer. From what is said, »He sent forth against them the fierceness of his anger, wrath, indignation, and trouble; (also) by sending evil angels (among them). Now, THE FIERCENESS OF HIS ANGER is one, WRATH two, INDIGNATION three, TROUBLE four, SENDING EVIL ANGELS five, Hence it is deducible, that in Egypt they were smitten with fifty plagues; and at the sea they were smitten with two hundred and fifty plagues.

¹⁾ This is founded on the following argument; In Egypt they said, this is the finger of God; but at the sea, it is said: and they saw the mighty hand. If by the finger only, they received ten plagues, they must of course have received fifty by the hand, as it contains five fingers. On this, the following sentences are also founded.

אלו האכילנו את־המֶן.

וְלֹא נָתַן לָנוּ אֶת הַשַּׁבָּת דִּינוּ :

אלו נָתַן לָנוּ אֶת הַשַּׁבָּת.

וְלֹא קִרְבָּנוּ לִפְנֵי הָר סינִי דִּינוּ :

אלו קִרְבָּנוּ לִפְנֵי הָר סינִי.

וְלֹא נָתַן לָנוּ אֶת הַתּוֹרָה דִּינוּ :

אלו נָתַן לָנוּ אֶת הַתּוֹרָה.

וְלֹא הִכְנִיסָנוּ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל דִּינוּ :

אלו הִכְנִיסָנוּ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל.

וְלֹא בָנָה לָנוּ אֶת בֵּית הַבְּחִירָה דִּינוּ :

עַל אַחֲרַי כָּמָה וְכָמָה מְזוּכָה בְּפִינֵינוּ
וּמִכְפָּלָת לְמָקוֹם עָלֵינוּ שְׁהוּצִיאָנוּ מִמִּצְרַיִם
וַעֲשֵׂה בָהֶם שְׁפָטִים, וַעֲשֵׂה בְּאֱדוֹהֵיהֶם, וְהַרְג
בְּכוֹרֵיהֶם, וְנָתַן לָנוּ אֶת מְמוֹנָם, וְקָרַע לָנוּ
אֶת הַיָּם, וְהָעֲבִירָנוּ בְּתוֹכוֹ בְּחֶרֶבָה, וְשָׁקַע
צָרֵינוּ בְּתוֹכוֹ, וְסָפַק צָרָכָנוּ בְּמִדְבַּר אֲרָבָעִים
שָׁנָה, וְהָאָכִילָנוּ אֶת הַמֶּן, וְנָתַן לָנוּ אֶת
הַשַּׁבָּת, וְקִרְבָּנוּ לִפְנֵי הָר סינִי, וְנָתַן לָנוּ אֶת
הַתּוֹרָה, וְהִכְנִיסָנוּ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וּבָנָה לָנוּ
אֶת בֵּית הַבְּחִירָה לְכַפֵּר עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ:

If he had fed us with manna, and had not given us the sabbath, it would have been sufficient.

If he had given us the sabbath, and had not led us to Mount Sinai, it would have been sufficient.

If he had led us to Mount Sinai, and had not given us his law, it would have been sufficient.

If he had given us his law, and had not led us into the land of Israel, it would have been sufficient.

If he had led us into the land of Israel, and had not built the temple, it would have been sufficient.

By How much then are we indebted for the manifold favours the Omnipresent conferred on us? He brought us forth from Egypt, executed judgment against the Egyptians and against their gods: slew their first-born: gave us their wealth: divided the sea for us: caused us to pass over to dry land: plunged our oppressors into the sea: supplied us with everything in the wilderness for forty years: gave us manna to eat: gave us the sabbath: led us to Mount Sinai: gave us his law: led us into the land of Israel: and built the chosen holy temple for us, to make atonement for all our sins. ¹⁾

¹⁾ By means of the sacrifices offered there.

רֶבֶן נִמְלִיאֵל הָיָה אוֹמֵר: כָּל שְׂלֵא אָמַר
 שֶׁל־שׁוֹר דְּבָרִים אֵלּוּ בַּפֶּסַח לֹא יֵצֵא יְדֵי
 חוֹבְתוֹ: וְאֵלּוּ הֵן, פֶּסַח מִצֵּה וּמָרוֹר:
 פֶּסַח שֶׁהָיוּ אֲבוֹתֵינוּ אוֹכְלִים בְּזִמְנָן שְׁבִית
 הַמִּקְדָּשׁ קָיָם, עַל שׁוֹם מָה, עַל שׁוֹם שֶׁפֶּסַח
 הִקְדוּשׁ בָּרוּךְ הוּא עַל בֵּיתֵי אֲבוֹתֵינוּ
 בְּמִצְרַיִם, שֶׁנֶּאֱמַר וְאָמַרְתֶּם זִכָּה פֶּסַח הוּא
 לִי אֲשֶׁר פָּסַח עַל־בֵּיתִי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם
 בְּנִגְפוֹ אֶת־מִצְרַיִם וְאֵת בֵּיתֵנוּ הִצִּיל וַיִּקַּד
 הָעָם וַיִּשְׁתַּחֲוּ:

Then take hold of the Cake in the Dish, show it to the Company, as a memorial of our freedom; and say:

מִצֵּה זוֹ שְׂאֵנוּ אוֹכְלִין עַל שׁוֹם מָה, עַל
 שׁוֹם שֶׁלֹּא הִסְפִּיק בְּצֶקֶם שֶׁל אֲבוֹתֵינוּ
 לְהַחֲמִיץ עַד שֶׁנִּגְלָה עֲלֵיהֶם מֶלֶךְ מַלְכֵי
 הַמְּלָכִים הִקְדוּשׁ בָּרוּךְ הוּא וּגְאֻלָּם, שֶׁנֶּאֱמַר
 וַיֹּאפֻּ אֶת־הַבֶּצֶק אֲשֶׁר הוּצִיאוּ מִמִּצְרַיִם עֵגֶת
 מִצּוֹת כִּי לֹא חָמֵץ כִּי־גֵרְשׁוֹ מִמִּצְרַיִם וְלֹא
 יָכְלוּ לְהַתְמַהֵּמֶה וְגַם צָדָה לֹא עָשׂוּ לָהֶם:

Then take hold of the Lettuce, (or green top of the Horse-raddish), and show it to the company, as a memorial of our oppression; and say:

מָרוֹר זֶה שְׂאֵנוּ אוֹכְלִין עַל שׁוֹם מָה, עַל־

37 Service for the two First Nights of Passover.

יֵרָכִי Rabbi Gamliel saith, that who soever doth not make mention of the three things (used) on the Passover, hath not done his duty; and these they are: Paschal Lamb; Unleavened Cake: Bitter herb:

פֶּסַח The paschal lamb which our ancestors ate at the time of the holy temple, what did it denote? It denoted that the most Holy, blessed be he! passed over our ancestors houses in Egypt; as it is said: And ve shall sav it is the sacrifice of ihe passover unto the Lord, who passed over the houses of the children of Israel in Egypt, when he smote the Egyptians, and our houses be spared; and the people bet the heads and bowed themselves.

Then take hold of the Cake in the Dish. and show it to the Company, as a memorial of our freedom: and say:

מַצָּה These unleavened cakes, why do we eat them? Because our ancestors had not sufficient time to leaven the dough, when the Holy Supreme King, of kings, blessed be he! appeared unto them, and redeemed them; as is said: And they baked of the dough which they had brought forth out of Egypt unleavened cakes, for it was not leavened; because they were trust out of Egypt, and could not tarry, neither had they prepared any provisions for themselves.

Then take hold of the Lettuce (or green top of the Horse-raddish) and show it to the company, as a memorial of our oppression; and say:

מָרֹר Tis bitter herb, why do we eat it? Because

שׁוּם שְׁמָרְרוּ הַמִּצְרִיִּים אֶת חַיֵּי אֲבוֹתֵינוּ
בַּמִּצְרִים, שְׁנֵאמַר וַיִּמָּרְרוּ אֶת חַיֵּיהֶם בְּעַבְדָּה
קָשָׁה בַּחֲמֹר וּבִלְבָנִים וּבְכָל עַבְדָּה בַּשָּׂדֶה אֶת
כָּל־עַבְדֵּיהֶם אֲשֶׁר עָבְדוּ בָּהֶם בְּפָרֶךְ;

בְּכָל דּוֹר וָדוֹר חַיֵּב אָדָם לִרְאוֹת אֶת עַצְמוֹ
בְּאֵדוֹ הוּא יֵצֵא מִמִּצְרַיִם שְׁנֵאמַר וַהֲגִדְתָּ
לְבִנְךָ בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר בְּעַבְדִּי זֶה עָשָׂה
יְיָ לִי בְּצֵאתִי מִמִּצְרַיִם; לֹא אֶת אֲבוֹתֵינוּ
בְּלִבְדָּה גָּאֵל הִקְדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, אֲלֵא אִף
אוֹתָנוּ גָּאֵל עִמָּהֶם שְׁנֵאמַר וְאוֹתָנוּ הוֹצִיא
מִשָּׁם דְּמַעַן הִבִּיֵּא אֶתָּנוּ לָתֵת לָנוּ אֶת
הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְאֲבוֹתֵינוּ;

• Then take the cup or Glass of wine in the Hane and say;

לְפִיכָךְ אֲנַחְנוּ חַיִּיבִים לְהוֹדוֹת לְהַלֵּל לְשַׁבַּח
לְפָאֵר לְרוֹמֵם לְחַדֵּר לְבָרֵךְ לְעַבְדָּה
וּלְקַלֵּם, לְמִי שֶׁעָשָׂה לְאֲבוֹתֵינוּ וּלְנוּ אֶת
כָּל הַנִּסִּים הָאֵלֶּה הוֹצִיאָנוּ מֵעַבְדוּת
דְּחַרּוּרָה, מִיָּגוֹן לְשִׂמְחָה, מֵאֵכֶל לַיּוֹם
טוֹב, וּמֵאִפְקָרָה דְּאִזְרָה גָּדוֹל, וּמִשְׁעַבְדִּי
לְגֵאֻלָּה, וְנֵאמַר לְפָנָיו שִׂירָה חֲדָשָׁה תְּקַלְוֶיהָ;

the Egyptians made the lives bitter of our ancestors in Egypt; as is said: And they made their lives bitter with hard labour in mortar, and in bricks, and in all manner of labour in the field: all their labour was imposed upon them with rigour.

בבל It therefore is incumbent upon every Israelite in every generation, to imagine if he had actually gone out from Egypt, as is said; And thou shalt declare unto thy son, that day, saying, this is done because of that, which the Eternal did for me, when I came forth from Egypt. It was not our ancestors only, that the most Holy, blessed be he! redeemed from Egypt, but us also did he redeem with them: as is said, And he brought us from thence, that he might bring us in, to give us the land which he promised unto our fathers.

Then take the Cup or Glass of wine in the Hand and say:

לפיכך We, therefore, are in duty bound to give thanks to you, to praise, adore, glorify, extol honour, bless exalt and reverence HIM, who did all these miracles for our ancestors and for us; for he brought us forth from bondage to freedom from sorrow to joy, from mourning to holydays, from darkness to great light, and from servitude to redemption, and therefore let us chant unto him a new song. Hallelujah.

ק"ג הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ עֲבָדֵי יי הַלְלוּ אֶת־שֵׁם יי: יְהי
 שֵׁם יי מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם: מִמְּזֶרֶח־שֶׁמֶשׁ
 עַד־מְבֹאֵז מִהַלֵּל שֵׁם יי: רַם עַל־כְּרֻגִים יי עַל־
 הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ: מִי כִי־אֶהְיֶה הַמִּגְבִּיהִי לְשֹׁכֵת:
 הַמִּשְׁפָּלִי לְרֹאשׁ בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ מִקִּימִי מֵעַפָּר
 דָּל מֵאֲשַׁפֵּת יָרִים אֶבְיוֹן: לְהוֹשִׁיבִי עַם־נְדִיבִים
 עַם נְדִיבֵי עַמּוֹ: מוֹשִׁיבִי עֶקֶר תְּהִיבֵת אֶם־הַכְּנִים
 שִׁמְחָה הַלְלוּיָהּ:

ק"ד בְּצֵאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם בֵּית יַעֲקֹב מֵעַם לֵעָז:
 הִיִּתָּה יְהוּדָה לְקֹדֶשׁוֹ יִשְׂרָאֵל מִמְּשֻׁלוֹתָיו: הֵיִם רָאָה
 וַיִּגַּם הַיִּרְדֵּן יֹסֵב לְאַחֹר: הַהָרִים רָקְדוּ כְּאֵילִים
 גִּבְעוֹת כְּבִגְיָצָאן: מִה־לֶּךְ הֵיִם כִּי תָנוּס הַיִּרְדֵּן
 תִּסֵּב לְאַחֹר: הַהָרִים תִּרְקְדוּ כְּאֵילִים גִּבְעוֹת כְּבִגְיָצָאן
 צֵאן: מִלִּפְנֵי אֲדוֹן הוֹלִי אֶרֶץ מִלִּפְנֵי אֱלֹהֵי יַעֲקֹב:
 הַהִפְכִי הַצּוּר אֶגֶם־מַיִם חֲלָמִישׁ לְמַעֲיֵנו־מַיִם:

כְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר
 גָּאֲלָנוּ וְגָאֵל אֶת אֲבוֹתֵינוּ מִמִּצְרַיִם, וְהַגִּיעָנוּ
 לְלֵילָה חֹזָה לְאֶכָּל כּוֹ מִצֵּה וּמִרֹר: כֵּן יי
 אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ יַגִּיעָנוּ לְמוֹעֲדֵינוּ
 וּלְרִגְלֵינוּ אַחֲרֵים הַבָּאִים דְּקִרְאָתֵנוּ לְשָׁלוֹם

הללויה Praise ye the Lord! Praise! O ye servants of the Lord! praise the name of the Lord! blessed be the name of the Lord, from henceforth and for evermore. From the rising of the sun, until the going down thereof shall the Lord's name be praised. High above all nations is the Lord, his glory is above all the heavens. Who is like unto the Lord our God, who dwelleth on high? Who condescendeth to view (the things transacted) in the heavens and on earth. Who raiseth the poor from the dust, and lifteth the needy from the dunghill, to seat him with princes, (even) with the princes of his people. He enliveneth the hours of the childless woman: she becomes a joyful mother of children, Hallelujah.

כצאה When Israel went forth from Egypt (and) the house of Jacob from a barbarous people; Judah became his sanctuary, and Israel his dominion. The sea beheld and filled; Jordan retreated; mountains skipped like rams, and the hills like lambs. What ailed thee, O sea, that thou didst flee? Thou, O Jordan, that thou didst retreat? Ye mountains, that ye skipped like rams; and ye hills like lambs? It was from the presence of the Lord! Quake thou earth, from the presence of the God of Jacob; who turned the rock into a pool of wather, the flinty rock into a fountain of waters.

ברוך Blessed art thou, O Eternal, our God, Sovereign of the Universe! who hast redeemed us, and our ancestors from Egypt; and hast caused us to attain (the enjoyment of) this night, to eat unleavened cakes and bitter herbs; O Eternal, our God! and the God of our ancestors, mayest thou cause us to attain other solemn festivals and seasons, which approach us: that

שְׂמֵחִים בְּבִנְיַן עִירָךְ וְשָׂשִׁים בְּעִבְדֶּיךָ
 וְנֹאכֵל שֵׁם מֶן הַיְּבָחִים וּמִן הַפְּסָחִים אֲשֶׁר
 יִגִּיעַ דָּמָם עַל קִיר מִזְבִּיחֶךָ קָרְצוֹן, וְנוֹדֶה
 לָךְ שִׁיר חֲדָשׁ עַל גְּאֻלָּתֵנוּ וְעַל פְּדוּתֵנוּ
 נִפְשֵׁנוּ, בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ גֹאֵל יִשְׂרָאֵל;
 סְבִירי בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם
 בּוֹרֵא פְּרִי הַגֶּפֶן;

Drink of the Wine.

רחץ.

WASHING THE HANDS.

Wash the Hands; and say:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר
 קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל נְטִילַת יָדַיִם;

מוציא מצה.

BREAKING THE CAKE.

The Master of the House eten takes the two whole Cakes and the broken one in his hand together; and breakes the Upper Cake.

But do not eat of it, till he creakes a piece of the already broken one, and says the following Blessing, gives a piece of each to every one at table, who say the same Blessing, and then eat both pieces together.

they may rejoice in the building of thy city and exult in thy service: and that we may eat there of the sacrifices and paschal lambs, whose blood shall be sprinkled on the side of thine altar, that we may be acceptable; then we will give thanks unto thee with a new song for our deliverance and redemption. Blessed art thou, O Eternal! who redeemeth Israel.

ברוך Blessed art thou, O Lord! our God! King of the universe, Creator of the fruit of the wine.

Drink of the Wine.

WASHING THE HANDS.

Wash the Hands and say:

ברוך Blessed art thou, O Lord, our God! king of the universe, who hast sanctified us with thy commandments, and commanded us to wash the hands.

BREAKING THE CAKE.

The Master of the House then takes the two whole Cakes and the broken one in his hand together, and breaks the Upper Cake.

But do not eat of it till he breaks a piece of the already broken one, and says the following Blessing, gives a piece of each to every one at table, who say the same Blessing, and then eat both pieces together.

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם
הַמוֹצִי־לֶחֶם מִן הָאָרֶץ;
בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם
אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל אֲכִילַת
מַצָּה:

מרור.

THE EATING OF THE BITTER HERBS.

The Master of the House then takes some bitter Herbs,
and dips it into the הרוסת and says:

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם,
אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל אֲכִילַת
מַרֹּר:

He then eats it, and gives some to every one at table,
who say the above Blessing before they eat it.

כורך.

EATING THE HORSE-RADDISH.

The Master of the House then breaks the Undermost
Cake; takes a piece of it with some bitter Herbs of a
different kind to the first, eats them together; and says
the following.

זָכַר לְמִקְדָּשׁ כְּהִלָּל, בֵּן עֲשָׂה הִלָּל בְּזִמְנֵנוּ
שְׁבִית הַמִּקְדָּשׁ קַיָּם, הָיָה כּוֹרֵךְ (פֶּסֶח) מַצָּה
וּמְרוֹר וְאוֹכֵל בִּיחָד, קַיָּם מֵרֹאשׁ שְׁנֵאֵמַר
עַל מִצְוֹת וּמְרוֹרִים יֵאָכְלוּ:

שלחן עגור.

SERVING THE MEAT, &c.

SAYING THE GRACE.

Blessed art thou, O Lord, our God! King of the universe, who bringeth forth bread from the earth.

Blessed art thou, O Lord, our God! King of the universe, who hast sanctified us with thy commandments, and commanded us to eat unleavened cakes.

THE EATING OF THE BITTER HERBS.

The Master of the House then takes some Bitter Herbs, and dips it into the **חרוסת** and says:

Blessed art thou, O Lord, our God! King of the universe; who hast sanctified us with thy commandments, and commanded us to eat bitter herbs.

He then eats it, and gives some to every one at table, who say the above Blessing before they eat it.

EATING THE HORSE-RADDISH.

The Master of the House then breaks the Undermost Cake; takes a piece of it with some bitter Herbs of a different kind to the first, eats them together; and says the following.

בן Thus did Hillela during the time the holy temple stood: he took the unleavened cake and bitter herb and ate them together; that he might perform what is said, with unleavened cakes and bitter herbs shall they eat it.

SERVING THE MEAT &c.

After supper, the Master of the House takes one half of the middle Cake which he laid aside, and gives to every one a piece of it. Then fill the Cups with wine; and say the Grace after mead.

צפון.

After supper, the Master of the House takes one half of the middle Cake which he laid aside, and gives to every one a piece of it. Then fill the Cups with wine; and say the Grace after meat.

ברך.

סדר ברכת המזון.

It is the custom that he who says Grace, says: Let us say Grace. And they answer.

יְהִי שֵׁם יי מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם:

If the company be Ten or more, then he who says Grace, says:

נְבָרְךָ אֱלֹהֵינוּ שְׂאֵבְלָנוּ מִשְׁלֹ:

The others answer.

בָּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ שְׂאֵבְלָנוּ מִשְׁלֹ וּבְטוֹבו חַיֵּינוּ:

He then repeats.

בָּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ שְׂאֵבְלָנוּ מִשְׁלֹ וּבְטוֹבו חַיֵּינוּ:

If three eat at one table; he who says the Grace, says as follows:

נְבָרְךָ שְׂאֵבְלָנוּ מִשְׁלֹ:

The others answer.

בָּרוּךְ שְׂאֵבְלָנוּ מִשְׁלֹ וּבְטוֹבו חַיֵּינוּ:

He then repeats:

בָּרוּךְ שְׂאֵבְלָנוּ מִשְׁלֹ וּבְטוֹבו חַיֵּינוּ:

GRACE AFTER THE MEAL.

He who says Grace, says; Let us say Grace, And they answer.

יהי Blessed be the name of the Eternal, from hence forth and for evermore.

If the Company be Ten or more, then he who says Grace says.

נברך We will bless our God, of whose gifts we have eaten.

The others answer.

Blessed be our God, of whose gifts we have eaten satisfied and through whose goodness we live.

He then repeats.

Blessed be our God, of whose bounty we have been satisfied and through whose goodness we live.

If three eat at one table, he who says the Grace, says as follows:

נברך We will bless him of whose gifts we have eaten.

The others answer.

Blessed be he, of whose gifts we have eaten and through whose goodness we live.

He then repeats.

Blessed be he, of whose gifts we have eaten and through whose goodness we live.

Blessed be he: blessed his name.

בְּרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ שְׁמוֹ:

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הֵנּוּ אֶת
הָעוֹלָם כְּלוּ בְטוּבוֹ בְּחֵן בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים הוֹאִילֵנוּ
לֶחֶם לְכָל־בָּשָׂר כִּי לָעוֹלָם חֲסִדוֹ: וּבְטוּבוֹ הַגָּדוֹל
תָּמִיד לֹא־חָסַר לָנוּ וְלֹא יִחָסֵר לָנוּ מִזֶּזֶן לָעוֹלָם וָעַד:
בְּעִבּוֹר שְׁמוֹ הַגָּדוֹל כִּי הוּא זֵן וּמַפְרִיֵּם לְכָל וּמַטִּיב
לְכָל וּמַכִּין מִזֶּזֶן לְכָל־בְּרִיּוֹתָיו אֲשֶׁר בָּרָא בְרוּךְ
אַתָּה יי הֵנּוּ אֶת־הַכֹּל:

נִזְכָּר לָךְ יי אֱלֹהֵינוּ עַל שֶׁתַּנַּחֲלֵת לְאַבּוֹתֵינוּ אֶרֶץ
חֲמֻדָּה טוֹבָה וְרַחֲבָה וְעַל שֶׁהוֹצֵאתָנוּ יי אֱלֹהֵינוּ
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וּפָדִיתָנוּ מִבֵּית עַבָדִים וְעַל בְּרִיתְךָ
שֶׁתַּתַּמַּת בְּבִשְׁרֵנוּ וְעַל תּוֹרָתְךָ שֶׁלְּמַדְתָּנוּ וְעַל
חֻקֶּיךָ שֶׁהוֹדַעְתָּנוּ וְעַל חַיִּים חֵן וְחֶסֶד שֶׁחֻנַּנְתָּנוּ וְעַל
אֲכִילַת מִזֶּזֶן שֶׁאַתָּה זֵן וּמַפְרִיֵּם אוֹתָנוּ תָּמִיד בְּכָל
יוֹם וּבְכָל־עֵת וּבְכָל־שָׁעָה:

וְעַל הַכֹּל יי אֱלֹהֵינוּ אֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ וּמְבָרְכִים
אוֹתְךָ יְתִבְרַךְ שְׁמֶךָ בְּפִי כָל־חַי תָּמִיד לָעוֹלָם
וָעַד: כִּפְתּוּב וְאֲכִילַת וּשְׁבֻעַת וּבִרְכַּת אֶת־יי אֱלֹהֵינוּ
עַל־הָאֶרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר נָתַתָּ לָךְ: בְּרוּךְ אַתָּה יי
עַל־הָאֶרֶץ וְעַל־הַמִּזֶּזֶן:

רַחֵם יי אֱלֹהֵינוּ עַל־יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ וְעַל יְרוּשָׁלַיִם

כִּירֹךְ Be thou praised O Eternal, our God! King of the universe; thou who nourisheth the whole with thy goodness giveth grace, mercy and compassion, who giveth food to every creatures, for his mercy endureth for ever. His goodness has never been deficient towards us and may we never be in want of sustenance continually and for ever: for the sake of thy exalted name, thou nourishest, maintainest, doest good unto all, and providest food for every creature which thou hast created. Blessed art thou O Lord who nourishest all.

נֹרָה We thank thee, O Lord, our God! for having caused our ancestors to inherit that desirable, good and ample land; and O Eternal, our God! hast brought us forth from the land of Egypt, and redeemed us from the house of bondage; and for thy covenant which thou hast taught us, and for thy statutes which thou hast made known unto us: and for the life, kindness, and mercy, which thou hast graciously bestowed upon us; and for the food wherewith thou doest nourish and sustain us, continually, daily and at all hours.

וְעַל And for all these things, O Eternal, our God! we give thanks unto thee, and praise thee; blessed be thy name continually, in the mouth of every living creature, for ever and ever: as it is written, When thou hast eaten and art satisfied, then shalt thou bless the Eternal, thy God, for the good land which he hath given thee. Blessed art thou, O Eternal, for the land and for the food.

רַחֵם נָא O Eternal, our God, we beseech thee, have compassion on thy people Israel, on Jerusalem, thy city,

עִירָךְ וְעַל צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ וְעַל מַלְכוּת בֵּית דָּוִד
מִשִּׁיחֶךָ וְעַל הַבַּיִת הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ שֶׁנִּקְרָא שְׁמֶךָ
עָלָיו: אֱלֹהֵינוּ אֲבֹתֵינוּ רַעֲנוּ זִוְנֵנו פְּרֻנְסֵנוּ וְכַלְכַּלְנוּ
וְהַרְוִיחֵנוּ וְהַרְוֵחַ לָנוּ יי אֱלֹהֵינוּ מִתְּרַה מִכָּל צָרוֹתֵינוּ
וְנָא אֲלֹתֵינוּ יִבְנֵנו יי אֱלֹהֵינוּ לֹא לִידֵי מַתְנַת כְּשָׁרוֹדֵם
וְלֹא לִידֵי הַלֹּאֲתָם כִּי אִם לִידֵי הַמִּלְאָה הַפְּתוּחָה
הַקָּדוֹשָׁה וְהַרְחֲבָה שְׁלֹא יִכּוֹשׁ וְלֹא נִכְּלֵם
לְעוֹלָם וָעֶד:

On the Sabbath say.

רְצֵה וְהַחֲלִיצֵנוּ יי אֱלֹהֵינוּ בְּמִצּוֹתֶיךָ
וּבְמִצּוֹת יוֹם הַשְּׁבִיעִי הַשָּׁבֵר הַגָּדוֹל
וְהַקָּדוֹשׁ הַזֶּה כִּי יוֹם זֶה גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ
הוּא לִפְנֵיךָ לְשִׁבְתִּי בּוֹ וְלָנוּת בּוֹ בְּאַהֲבָה
בְּמִצּוֹרֶת רְצוֹנֶךָ: בְּרְצוֹנֶךָ הִנֵּחַ לָנוּ יי
אֱלֹהֵינוּ שְׁלֹא תִהְיֶה צָרָה וְיָגוֹן וְאַנְחָה
בְּיוֹם מְנוּחָתֵנוּ: וְהִרְאֵנוּ יי אֱלֹהֵינוּ בְּנִחְמַת
צִיּוֹן עִירָךְ וּבְבִנְיַן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קֹדֶשְׁךָ כִּי
אַתָּה הוּא בַּעַר הַיְשׁוּעוֹת וּבַעַר
הַנִּחְמוֹת:

Till here.

אֱלֹהֵינוּ וְאַלְהֵי אֲבוֹתֵינוּ יַעֲלֶה וַיָּבֵא
וַיַּגִּיעַ וַיִּרְאֶה וַיִּרְצֶה וַיִּשְׁמַע וַיִּפְקֹד וַיִּזְכֹּר

on Zion the residence of thy glory, and on thy kingdom of the house of David thine anointed; and on the great and holy temple which is called by thy name, O our God, and our Father, feed and nourish us, maintain; support and enlarge us. O! enlarge us speedily from all our troubles; and suffer us not, O Eternal, our God! to stand in need of the gifts of mankind, who are but flesh and blood, nor of their loan; but let us depend on thy full, open, holy, and liberal hand: so that we may not be put to shame in this world, nor confounded in the future one.

Add on the Sabbath.

רצה Be pleased, O Lord, our God! to make us happy by the observance of thy commandments, even in the commandment of the seventh day, the great and holy sabbath: for it is a great and holy day in thy presence, Thereon we with rest, and be at ease, according to the commandment of thy will; and in thy good will, O Lord, our God! suffer no trouble or sorrow, to disturb us on our day of rest: shew us, O Lord, our God! the consolation of Zion, thy city and the rebuilding of Jerusalem, thy holy city; for thou art the Lord of salvation, and the Lord of consolations.

Till here.

אלהינו Our God, and the God of our fathers, mayest thou be pleased to grant that our memorial, and the

זָכְרוּנוּ וּפְקֻדוֹנוּ וּזְכוּנוֹ אֲבוֹתֵינוּ וּזְכוּנוֹ
 מִשִּׁיחַ בֶּן דָּוִד עֲבִדְךָ, וּזְכוּנוֹ יְרוּשָׁלַיִם עִיר
 קֹדֶשְׁךָ, וּזְכוּנוֹ כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, לְפָנֶיךָ
 לְטוֹבָה לְחַן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים גְּדוּלָּה
 וּלְשָׁלוֹם בְּיוֹם חַג הַמִּצּוֹת הַזֶּה, זָכְרוּנוּ יי
 אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה, וּפְקֻדָּנוּ בּוֹ לְבִרְכָּה,
 וְהוֹשִׁיעֵנו בּוֹ לְחַיִּים, וּבִדְבַר יְשׁוּעָה וּרְחֻמִּים
 חוּס וְחַנּוּנוֹ, וּרְחַם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנו כִּי אֵלֶיךָ
 עֵינֵינוּ כִּי אַתָּה מֶלֶךְ חַנוּן וְרַחוּם אַתָּה:

וּבִנְיַה יְרוּשָׁלַיִם עִיר הַקֹּדֶשׁ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ
 בָּרוּךְ אַתָּה יי בִּנְיַה בְּרַחֲמֵי יְרוּשָׁלַיִם אָמֵן:

בָּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הָאֵל אֲבִינוּ
 מִלִּפְנֵי אֲדֹנָינוּ בּוֹרְאֵנוּ גּוֹמְלֵנוּ יוֹצְרֵנוּ קוֹדֵשׁנוּ קְדוֹשׁ
 יַעֲקֹב רוֹעֵנוּ רוֹעֵה יִשְׂרָאֵל הַמֶּלֶךְ הַטּוֹב וְהַמְּטִיב
 לְכָל שֶׁבְכָל יוֹם וַיּוֹם הוּא הַטֵּיב הוּא הַמְּטִיב הוּא
 יי טֵיב לָנוּ: הוּא גּוֹמְלֵנוּ הוּא גּוֹמְלֵנוּ הוּא יְגַמְלֵנוּ
 לְעַד לְחַן לְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים וּלְרוּחַ הַצִּלָּה וְהַצִּלָּה
 בְּרַכָּה וַיְשׁוּעָה נַחֲמָה פְּרֻנְסָה וּכְלֻפָּה וּרְחֻמִּים
 וְחַיִּים וְשָׁלוֹם וְכָל טוֹב וּמִכָּל טוֹב אֵל יַחֲסֶרְנוּ:
 הַרְחֵמוּ, הוּא יִמְלֹךְ עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד:
 הַרְחֵמוּ, הוּא יִתְבָּרַךְ בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ:

memorial of our fathers, the memorial of the Messiah, the son of David thy servant, and the memorial of Jerusalem, thy holy city, and the memorial, of all thy people, the house of Israel, may ascend, arrive, approach, be seen, acceptèd, heardy, visited, and remembered in thy precence, for the obtaining a happy delivery with favour, grace, and mercy, to life, and peace, on this day of the feast of unleavened cakes. O Lord, our God! remember us thereon of good: visit us with a blessing, and save us to enjoy life; and with the word of salvation and mercy, have! compassion, and be gracious unto us. O have mercy upon us, and save us, for our eyes are continually towards thee, for thou, O God! art a merciful and gracious King.

וּבָנָה O rebuilt Jerusalem, thy holy city, speedily in our day. Blessed art thou, O Eternal! thou, in thy mercy, didst once build Jerusalem. Amen! Blessed art thou, O Lord, our God! King of the universe; Omnipotent! our Father, King. Strength, Creator, Redeemer, Former, and our Sanctifier: the Sanctifier of Jacob, our Pastor, the Shepherd of Israel; the beneficent King; thou who dealest beneficently with all: for thou hast been, art and ever will be beneficent to us; Thou hast dealt bountifully with us: as thou doest now, and ever wilt; grant us grace, favour, mercy, enlargement, deliverance, prosperity, blessing, salvation, consolation, maintenance, and sustenance. O may we never want mercy, peace and life with every good and happiness.

הִרְחֵם May the most Merciful reign over us for ever and ever. May the most merciful be praised in heaven and on earth.

הַרְחֵמֵן הוּא יִשְׁתַּבַּח לְדוֹר דּוֹרִים וַיִּתְפָּאֵר בָּנוּ
לְנִצָּחַ נִצָּחִים וַיִּתְהַדָּר בָּנוּ לְעַד וּלְעוֹלָמִים עוֹלָמִים :
הַרְחֵמֵן הוּא יִפְרֹנֶסֶנוּ בְּכָבוֹד : הַרְחֵמֵן הוּא יִשְׁבּוֹר
עַלְנוּ מֵעַל צָוָאֵר נוֹהוּ הוּא יוֹלִיכֵנוּ קוֹמָמִיּוֹת לְאַרְצֵנוּ :
הַרְחֵמֵן הוּא יִשְׁלַח לָנוּ בְּרָכָה מְרֻבָּה בְּבֵית הַזֶּה הוּא יִשְׁלַח לָנוּ
שְׁלֵחַן זֶה שְׂאֵב לָנוּ עָלֵינוּ : הַרְחֵמֵן הוּא יִשְׁלַח לָנוּ
אֶת אֱלֹהֵי הַנְּבִיא זְכוּר לְטוֹב בּוֹ יִשְׁרָר קָנוּ בְּשׂוֹרוֹת
טוֹבוֹת יְשׁוּעוֹת וְנִחְמּוֹת : הַרְחֵמֵן הוּא יְבָרֵךְ אֶת
אָבִי מוֹרֵי בַּעַל הַבֵּית הַזֶּה וְאֶת אִמִּי מוֹרֵתִי בַּעֲלַת
הַבֵּית הַזֶּה וְאוֹתָם וְאֶת בֵּיתָם וְאֶת זֶרְעָם וְאֶת כָּל־
אֲשֶׁר לָהֶם אוֹתָנוּ וְאֶת כָּל אֲשֶׁר לָנוּ כִּמּוֹ שְׁנַת בְּרָכּוֹ
אֲבוֹתֵינוּ אֲבֹרָהֶם יִצְחָק וַיַּעֲקֹב בְּכָל מָכַל כָּל כֶּן
יְבָרֵךְ אוֹתָנוּ כְּלָנוּ יַחַד בְּבִרְכָּה שְׁלֵמָה וְנֹאמַר אָמֵן :
בְּמָרוֹם יִלְמְדוּ עֲלֵיהֶם וְעָלֵינוּ זְכוֹת שְׁתוּהִי
לִמְשִׁמֶרֶת שְׁלוֹם וְנִשְׂא בְּרָכָה מֵאֵת יְיָ וְצִדְקָה מֵאֵתֵי
יְשׁוּעָנוּ : וְנִמְצָאֵחֵן וְשִׁכֵּל טוֹב בְּעֵינֵי אֱלֹהִים וְאָדָם :

On the Sabbath say.

הַרְחֵמֵן הוּא יִנְחִילָנוּ לַיּוֹם שְׁכָלוֹ שְׁבֵרַת
וּמְנוּחָהּ לַחַיִּי הָעוֹלָמִים :
הַרְחֵמֵן הוּא יִנְחִילָנוּ לַיּוֹם שְׁכָלוֹ טוֹב :

May the most Merciful be adored throughout all generations; be eternally glorified amidst us: and be honoured amongst us to all eternity. May the most Merciful maintain us with honour. May the most Merciful break the yoke of the captivity from of our neck, and lead us securely to our land. May the most Merciful send us frequent blessing in this house, and on this table on which we have eaten. May the most Merciful send us Elijah, the prophet (of blessed memory) to bring us the good tidings of salvation and consolation. May the most Merciful bless my father and conductor, the master of this house, and my mother, and conductress, the mistress of this house, their house, children and all belonging to them; us; and all belonging to us; as our ancestors, Abraham, Isaac, and Jacob, were blessed with all and every good: thus may he bless us altogether with a

complete blessing; and let us say Amen.

במרום May they in heaven shew forth (their hand our) merit for our continual welfare: and may we receive a blessing from the Lord. and perfection from the God of our salvation; and may we find grace and good understanding in the sight of god and man.

On the Sabbath say;

הרחמן May the most merciful cause us to inherit the day that is entirely rest and tranquillity, (eternal live.)

הרחמן May the most Merciful cause us to inherit the day that is entirely good.

הַרְחֵמוּ הוּא יִצְבְּנוּ לִימּוֹת הַמְּשִׁיחַ וּלְחַיֵּי הָעוֹלָם
הָבֵא: מְגִדֵּל יִשׁוּעוֹת מַלְכוּ וַעֲשֵׂה חֶסֶד לַמְּשִׁיחַ
לְדָוִד וּלְזֶרְעוֹ עַד עוֹלָם. עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו
הוּא יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאָמְרוּ אָמֵן:
יִרְאוּ אֶת יְיָ קְדוֹשֵׁינוּ כִּי אֵין מַחֲסוֹר לִירְאָיו:
בְּפִירִים רָשׁוּ וְרַעֲבֵי וְדוֹרְשֵׁי יְיָ לֹא יַחֲסְרוּ
כָּל־טוֹב: הוֹדוּ לַיְיָ כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חֶסֶד:
פִּוֹתַח אֶת־יְדֶיךָ וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל חַי רָצוֹן: בְּרוּךְ
הַגִּבּוֹר אֲשֶׁר יְבַטֵּחַ בְּיָיָהּ וְהָיָה יְיָ מְבֹטָחוֹ: יְיָ
עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְיָ יְבָרֶךְ אֶת עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם:
בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא
פְּרִי הַגֶּפֶן:

Open the Door and say.

שִׁפְךָ חֶמֶתְךָ אֶל הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא יִדְעוּךָ
וְעַל־מַמְלָכוֹת אֲשֶׁר בְּשִׁמְךָ לֹא קָרְאוּ: כִּי
אָכַל אֶת יַעֲקֹב וְאֶת־נֹוֹהוּ הַשָּׁמַיִם: שִׁפְךָ־
עַד־יָהֳם וְעַמְּךָ וַחֲרוֹן אַפֶּךָ יִשְׁיִגֶם: תִּרְדֹּף
בְּאַף וּתִשְׁמִדֵם מִתַּחַת שָׁמַיִם יְיָ:

Fill the Fourth Cup, and say the Hallel.

לֹא לָנוּ יְהוָה לֹא לָנוּ כִּי לְשִׁמְךָ תֵּן כְּבוֹד
עַל־חֲסִדֶּךָ וְעַל־אַמְתְּךָ: לְמָה יֹאמְרוּ בָּעַמִּים
אֵי־הֵנָּה אֱלֹהֵיהֶם: וְאֵלֵהֵינוּ בִּשְׁמִים כָּל אֲשֶׁר

הרחמן May the most Merciful make us worthy to draw near to behold the days of the Messiah and eternal life in the future state. He giveth great salvation to his King, and sheweth mercy to his anointed; to David and his seed for ever. May he who maketh peace in his high heavens, bestow peace on us, and all Israel; and say ye, Amen.

ירא Fear the Lord, ye his saints, for there is no want, to those who fear him. The young' lions do lack, and suffer hunger; but they who seek the Lord shall not want any good.

Praise ye the Lord, for he is good: for his mercy endureth for ever.

The Lord will give strength to his people; the Lord will bless his people with peace.

ברוך Blessed art thou, 'O Eternal, our God! King of the universe, Creator of the fruit of the wine.

Open the Door and say:

שפוך O pour out thy wrath upon the heathen who know thee not, and upon the kingdoms who invoke not thy name; for they have devoured Jacob, and laid waste his beautiful dwelling. Pour out thy indignation upon them, and cause thy fierce anger to overtake them Pursue them in wrath and destroy them from under the heavens of the Lord.

Fill the Fourth Cup, and say the Hallel.

לא Not for our sake, O Eternal! not for our sake, but unto thy name give glory, for thy kindness and truth's sake. Wherefore should the heathens say, where now is their God? But our God is in heaven, and hath made

חֲפִץ עֲשֶׂה: עֲצִבֵיהֶם כֶּסֶף וְזָהָב מַעֲשֵׂה
 יְדֵי אָדָם: פֶּה לֶחֶם וְלֹא יִדְבְּרוּ עֵינַיִם לֶחֶם
 וְלֹא יִרְאוּ: אָזְנִים לֶחֶם וְלֹא יִשְׁמְעוּ אָף קָהָם
 וְלֹא יִרְיחוּ: יְדֵיהֶם וְלֹא יִמְשֹׁן רַגְלֵיהֶם
 וְלֹא יִהְלְכוּ לֹא יִהְיוּ בְּגָרוֹנָם: כְּמוֹתָם יִהְיוּ
 עֲשִׂיהֶם כָּל אֲשֶׁר בְּטַח בָּהֶם: יִשְׂרָאֵל
 בְּטַח בִּיהוָה עֶזְרָם וּמִגָּנָם הוּא: בֵּית
 אֲהֲרֹן בְּטַחוּ בִיהוָה עֶזְרָם וּמִגָּנָם הוּא:
 יְרֵאִי יְיָ בְּטַחוּ בִיהוָה עֶזְרָם וּמִגָּנָם
 הוּא:

יְיָ זִכְרֵנוּ יְבָרֵךְ יְבָרֵךְ אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל יְבָרֵךְ אֶת־
 בֵּית אֲהֲרֹן: יְבָרֵךְ יְרֵאִי יְיָ הַקְטָנִים עִם־הַגְּדֹלִים:
 יִסֵּף יְיָ עֲלֵיכֶם עֲלֵיכֶם וְעַל־בְּנֵיכֶם: פְּרוּכִים אַתֶּם
 לַיְיָ עֲשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ: הַשָּׁמַיִם שָׁמַיִם לַיְיָ
 וְהָאָרֶץ נָתַן לַבְּנֵי־אָדָם: לֹא־הַמֵּתִים יִהְלְלוּהָ
 וְלֹא פְלִי־רֵדֵי רוּמָה: וְאַנְחֵנוּ נְבָרֵךְ יְיָ מֵעַתָּה
 וְעַד־עוֹלָם־הַלְלוּהָ:

אֶתְחַבֵּתִי בִי־יִשְׁמְעוּ יְיָ אֶת־קוֹלִי תַחֲנוּנֵי: כִּי־
 הָטָה אָזְנוֹ לִי וּבִימִי אֶקְרָא: אֶפְסוּנִי חֲבֵלִי
 מָוֶת וּמִצָּרֵי שְׂאוֹל מִצָּאוֹנִי צָרָה וַיְגוֹן
 אֶמְצָא: וּבִשְׁם־יְיָ אֶקְרָא אֲנִי יְיָ מִלְטָה

whatsoever he pleased. Their idols are silver and gold, the work of men's hands. Mouths they have but speak not: eyes have they but see not; they have ears, but hear not: they have nostrils, but smell not: they have hands, but feel not: feet but walk not; neither is utterance in their throat. These who make them, shall become like them; so shall all those who trust in them. Israel trust thou in the Eternal! he is your Help and Shield. O house of Aaron, trust in the Eternal! he is your Help and Shield. Ye who revere the Lord, trust in the Lord! he is your Help and Shield.

” The Lord who hath ever been mindful of us, will bless us; he will bless the house of Israel; he will bless the house of Aaron. He will bless those who venerate the Lord, both small and great. May the Eternal increase you more and more, you and your children. Ye are blessed of the Lord, who made heaven and earth. The heavens are the heavens of the Lord; but the earth hath he given to the children of men. The dead praise not the Lord, nor they who descend in the silent grave. But he will praise the Eternal! henceforth and for evermore. Hallelujah.

אֲדַבְּרֵי I am glad that the Eternal hath heard my voice, and my supplications. He has inclined his ear unto me, therefore will I invoke him as long as I live. Should the cords of death encompass, and the pangs of the grave seize me, were trouble and sorrow to overtake me, I would then call upon the name of the Lord, O Eternal!

נִפְשֵׁי: חֲנוּן יי וְצַדִּיק וְאֱלֹהֵינוּ מְרַחֵם:
 שֹׁמֵר פִּתְּאִים יי דִּלְתִּי וְלִי יְהוֹשִׁיעַ: שׁוּבִי
 נִפְשֵׁי לְמִנוּחֶיכִי כִּי יי גָּמַל עָלֶיכִי: כִּי חֲלַצְתָּ
 נִפְשֵׁי מִמּוֹת אֶת־עֵינִי מִן־דְּמָעָה אֶת־
 רַגְלִי מִדָּחִי: אֶתְחַלֵּךְ לִפְנֵי יי בְּאַרְצוֹת
 הַחַיִּים: הֶאֱמַנְתִּי כִּי אֲדַבֵּר אֲנִי עֲנִיתִי מְאֹד:
 אֲנִי אָמַרְתִּי בְּחַפְזִי כָּךְ הָאָדָם כָּזֹב:

מִהֲדַאֲשִׁיב לִי כָּל־תְּגִמּוּלָּהִי עָלַי: כּוֹס־שׁוּעָת
 אִשָּׁא וּבִשְׁם יי אֶקְרָא: נִדְרֵי לִי אֲשַׁלֵּם נִגְדָה־נָּא
 לְבַל־עֲמוֹ: יִקָּר בְּעֵינֵי יי הַמּוֹתָה לַחֲסִידָיו: אָנָּה יי
 כִּי־אֲנִי עֲבָדְךָ אֲנִי עֲבָדְךָ בְּרָאֲמִתְךָ פִּתְחֵת
 לְמוֹסְרֵי: לֵךְ אֲזַבַּח זִבְחַ תּוֹדָה וּבִשְׁם יי אֶקְרָא:
 נִדְרֵי לִי אֲשַׁלֵּם נִגְדָה־נָּא לְכָל־עַמּוֹ: בְּחִצְרוֹת־
 בֵּית יי בְּתוֹכִי יְרוּשָׁלַם הִלְלוּהָ:

ק"ו הִלְלוּ אֶת־יְיָ כָּל־גּוֹיִם שִׁבְחוּהוּ כָּל־הָאֲמִים:
 כִּי גִבֹּר עָלֵינוּ וְחִסְדּוֹ וְאַמֶּת־יְיָ לְעוֹלָם הִלְלוּהָ:
 הוֹדוּ לִי כִּי־טוֹב ק"מ
 כִּי לְעוֹלָם חִסְדּוֹ: הוֹדוּ ק' הוֹדוּ
 כִּי לְעוֹלָם חִסְדּוֹ: יֹאמְרֵ־נָא יִשְׂרָאֵל ק' הוֹדוּ
 כִּי לְעוֹלָם חִסְדּוֹ: יֹאמְרוּ נָא בֵּית אֲהֶרֶן ק' הוֹדוּ
 כִּי לְעוֹלָם חִסְדּוֹ: יֹאמְרוּ נָא יִרְאֵי יְיָ ק' הוֹדוּ

I beseech thee, deliver my soul. The Lord is gracious and righteous: yea, our God is merciful. The Lord preserveth the simple; I was brought low, and he saved me. Return unto thy rest, O my soul! for the Lord will deal bountifully with thee. For thou hast delivered my soul from death, mine eye from tears, and my feet from slipping. Thus, I yet walk before the Lord in the land of the living, I believe, theretore I declare; I proclaim it, that when greatly afflicted, I hastily said, All men are liars.

מה What shall I render unto the Lord, for all his benefits towards me? I will raise the cup of salvation, and call upon the name of the Lord. I will pay my vows unto the Lord, now in the presence of all his people. Precious in the sight of the Lord, is the death of his pious servants, O Lord! I am thy servant, the son of thine handmaid; thou hast loosened my bonds. Unto thee will I offer a sacrifice of thanksgiving; I will also invoke the name of the Lord; I will pay my vows unto the Lord, now in the presence of all his people; in the courts of the Lord's temple, in the midst of thee, O Jerusalem! Hallelujah.

הללו Praise the Lord, all ye nations; praise him all ye people. For great is his kindness towards us, and the truth of the Lord endureth for ever. Hallelujah.

הודו O give thanks unto the Lord, for he is good; for his mercy endureth for ever.

Let Israel now declare that his mercy endureth for ever. Let the house of Aaron now declare that his mercy endureth for ever.

Let those who venerate the Lord, now declare that his mercy endureth for ever.

מִן־הַמִּצָּר קִרְאתִיָּה עֲנֵנִי בְּמִרְחֲבֶיהָ: יי לִי וְלֹא
אִירָא מִהֲיַעֲשֶׂה לִי אָדָם: יי לִי בַעֲזָרִי וְאֲנִי
אִרְאֶה בְּשִׁנְאִי: טוֹב לַחֲסוֹת בִּי מִבֶּטֶחַ בְּאָדָם:
טוֹב לַחֲסוֹת בִּי מִבֶּטֶחַ בְּגִדִּיבִים: כָּל־גּוֹיִם
סָכְבוּנִי בְשֵׁם יי כִּי אֲמִלֵם: סָכְבוּנִי גַם־סָכְבוּנִי
בְשֵׁם יי כִּי אֲמִלֵם: סָכְבוּנִי כְּדֹכְרִים דַּעֲבוּבֵי־אֵשׁ
קוֹצִים בְשֵׁם יי כִּי אֲמִלֵם: דָּחָה דְחִיתָנִי לְנֶפֶל
וַיִּי עֲזָרָנִי: עֲזִי וְזִמְרַת יְהוָה וַיְהִי־לִי לִישׁוּעָה: קוֹל
רְנָה וִישׁוּעָה בְּאֵהֱלִי צְדִיקִים יִמִּין יי עֲשֶׂה חֵיל:
יִמִּין יי רֹמְמָה יִמִּין יי עֲשֶׂה חֵיל: לֹא־אֲמוֹת בִּי־
אֲחִיָּה וְאַסְפֵּר מַעֲשֵׂיָּהּ: יִסֹּר יִסְרֵנִי יְהוָה וְלִמּוֹת
לֹא נִתְּנִי: פֶּתַח־לִי שַׁעַר־צֶדֶק אֲבֹא בָם
אוֹדֶה יְהוָה: זֶרֶה־הַשַּׁעַר לִי צְדִיקִים יִבְאוּ בּוֹ:

אֹדֶה כִּי עֲנִיתָנִי וַתְּחַיֵּלִי לִישׁוּעָה:
אֲבֹן מֵאִסּוֹ הַבּוֹנִים הִתָּה לְרֹאשׁ פְּנֵה:
מֵאֵת יי הִתָּה זֹאת הִיא נִפְלְאָת בְּעֵינֵינוּ:
זֶרֶה הַיּוֹם עֲשֶׂה יי נְגִילָה וְנִשְׂמָחָה בּוֹ:

אֲנֵא יי הוֹשִׁיעָה נֵא
אֲנֵא יי הַצִּלִּיתָה נֵא
אֲנֵא יי הוֹשִׁיעָה נֵא
אֲנֵא יי הַצִּלִּיתָה נֵא

בְּרוּךְ הַבָּא בְשֵׁם יי בְּרַכְנוּכֶם מִבֵּית יי: בְּרוּךְ

מן המצר In distress I called on the Lord, and the Lord answered me with enlargement. The Lord is for me, I will not fear; what can man do unto me? The Lord is with me and with those who help me; I therefore shall see the confusion of those who hate me. It is better to trust in the Lord, than to rely on man. It is better to trust in the Lord, than to rely on princes. If all the heathen surround me, by the name of the Eternal, I will cut them off; surrounded here, surrounded there, by the name of the Eternal, I will cut them off. They swarmed around me like bees, they flashed around me like a fire of thorns; but in the name of the Eternal, I will cut them off. They did thrust, sore at me, to overthrow me, but the Eternal supported me. The Lord is my strength and song, and he is become my salvation. The voice of song of victory and salvation resounds in the tabernacles of the righteous; the right hand of the Lord hath done valiantly. The right hand of the Lord is exalted, the right hand of the Lord hath done valiantly. I shall not ye die, but live, and declare the works of the Lord. He hath indeed chastised me, but he hath not given me over unto death. Open the gates of righteousness for me, that I may enter through them, to praise the Lord. This is the gate of the Lord into which the righteous shall enter. I will praise thee, for thou hast answered me, and art become my salvation. I will, &c. The stone which the builders rejected, is become the corner head-stone. The stone &c, This is from the Lord; it is marvellous in our eyes. This is from &c. This is the day which the Lord hath appointed, we will rejoice, and be glad thereon. This, &c.

O Lord! save us now, we beseech thee.

O Lord! save us now, we beseech thee.

O Lord! grant us now prosperity, we beseech thee.

O Lord! grant us now prosperity, we beseech thee.

Blessed be he who cometh in the name of the Lord; blessed are ye from the house of the Lord Blessed, &c.

אֵל יי וַיֵּאָר לָנוּ אֶסְרוּחַג בַּעֲבֻתִים עַד קַרְנוֹת
 הַמִּזְבֵּחַ: אֵל אֱלֵי אֲתָה וְאֹדֶךָ אֱהִי אֲרוֹמְמֶךָ: אֵלֵי
 הוֹדוּ לִי בִיטוֹב בִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ: הוֹדוּ

יְהִלְלוּךָ יי אֱלֹהֵינוּ עַל כָּל מַעֲשֵׂיךָ: וְחֲסִידֶיךָ
 צַדִּיקִים עוֹשֵׂי רְצוֹנֶךָ וְכֹר עֲמֶךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל
 בְּרָנָה יוֹדוּ וַיְבָרְכוּ וַיִּשְׁבְּחוּ וַיִּפְאֲרוּ וַיְרוֹמְמוּ
 וַיַּעֲרִיצוּ וַיִּקְדִּישׁוּ וַיְמַלִּיכוּ, אֶת שְׁמֶךָ מִלְּכָנוּ
 בִּי לָךְ טוֹב לְהוֹדוֹת וּלְשַׁמֶּךָ נֶאֱדָה לְזַמֵּר בִּי
 מִעוֹלָם וְעַד עוֹלָם אֲתָה אֵל:

הוֹדוּ לִי בִיטוֹב	בִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ:
הוֹדוּ לֵאלֹהֵי הָאֱלֹהִים	בִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ:
הוֹדוּ לְאֲדֹנֵי הָאֲדָנִים	בִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ:
לַעֲשֹׂה נִפְלְאוֹת גְּדֻלוֹת לְבָדוּ	בִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ:
לַעֲשֹׂה הַשָּׁמַיִם בְּתִבּוּנָה	בִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ:
לְרוֹקַע הָאָרֶץ עַל־הַמַּיִם	בִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ:
לַעֲשֹׂה אוֹרִים גְּדֻלִּים	בִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ:
אֶת־הַשֶּׁמֶשׁ לְמַמְשֶׁלֶת בַּיּוֹם	בִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ:
אֶת־הַיָּרֵחַ וְכוֹכָבִים לְמַמְשֶׁלוֹת בַּלַּיְלָה	בִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ:
לְמַכֶּה מִצָּרִים בְּכֹכְבוֹרֵיהֶם	בִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ:

God is Lord: and it is he who hath granted us light. Bring the sacrifice bound with myrtlen branches to the horns of the altar. God is Lord, &c. Thou art my God, and I will praise thee! O my God! will extol the. Thou art &c. O give thanks unto the Lord, for he is good, for his mercy endureth for ever. O give thanks. &c.

All thy works, o Lord! shall praise thee; thy pious servants, with the righteous who perform thy will, and thy people, the house of Israel, with joyful song shall give, thanks, bless, praise, glorify, extol, reverence, sanctivy, and acknowledge thy kingly name, O our King! for to thee it is proper to offer thanksgiving, and pleasant to sing praise to thy name; for thou art God from everlasting to everlasting. Blessed art thou, O Lord! a King adored with praises.

הוה O give thanks unto the Lord, for he is good, for his mercy endureth for ever.

O give thanks to the God of gods: for his mercy endureth for ever.

O give thanks to the Lord of lords: for his mercy endureth for ever.

To him who alone performeth great wonders: for his mercy endureth for ever.

To him who created the heavens with wisdom: for his mercy endureth for ever.

To him who stretched out the earth above the waters: for his mercy endureth for ever.

To him who made great lights; for his mercy endureth for ever.

The sun to rule by day; for his mercy endureth for ever.

The moon and stars to rule by night; for his mercy endureth for ever.

To him who smote the first-born of the Egyptians; for his mercy endureth for ever.

וַיֵּצֵא יִשְׂרָאֵל מֵתוֹכֶם כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ:
בֶּיֶד חֲזָקָה וּבְזִרְעַ נְטוּיָה כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ:
לְגִזְרַיִם סוּף לְגִזְרִים כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ:
וְהָעֶבֶר יִשְׂרָאֵל בְּתוֹכּוֹ כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ:
וְנִגְעַר פְּרַעְיָה וַחֲיִילוֹ בַּיַּם־סוּף כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ:
כְּמוֹלִיָּה עָמּוֹ בְּמִדְבָּר כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ:
לְמַכָּה מַלְכִּים גְּדִלִים כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ:
וַיַּהַרְג מַלְכִּים אֲדִירִים כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ:
לְסִיחֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ:
וּלְעֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ:
וְנָתַן אֶרֶצָם לְנַחֲלָה כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ:
בְּחֶרֶד לְיִשְׂרָאֵל עֲבָדוֹ כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ:
שֶׁבַשְׁפָּלָנוּ זָכַר־לָנוּ כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ:
וַיַּפְּרִקֵנוּ מִצָּרֵינוּ כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ:
נָתַן קָחָם לְכָל־בָּשָׂר כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ:
הוֹדוּ לֵאלֹהֵי הַשָּׁמַיִם כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ:

נִשְׁמַת בְּלִיַּח הַתְּבָרָה אֶת־שִׁמְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ
וְרוּחַ כָּל־בָּשָׂר תִּפְאֹר וְתִרְוַמֶם זְכָרָה מַלְכָּנוּ
תָּמִיד • מִן־הָעוֹלָם וְעַד־הָעוֹלָם אַתָּה אֵל •
וּמִבְּלַעַדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ גּוֹאֵל וּמוֹשִׁיעַ פּוֹדֶת

And brought forth Israel from among them; for his mercy endureth for ever.

With a mighty hand and an stretched-out arm; for his mercy endureth for ever.

To him who divided the Red Sea; for his mercy endureth for ever.

And caused Israel to pass through the midst of it, for his mercy endureth for ever.

But overthrew Pharaoh and his host in the Red Sea; for his mercy endureth for ever.

To him who led his people through the wilderness; for his mercy endureth for ever.

To him who smote great kings; for his mercy endureth for ever.

To him who slew mighty kings; for his mercy endureth for ever.

Even Sihon, king of the Amorites; for his mercy endureth for ever.

And Og, king of Bashan; for his mercy endureth for ever.

And gave their land for an inheritance; for his mercy endureth for ever.

Even an inheritance to his servant Israel; for his mercy endureth for ever.

Who remembered us in our low state; for his mercy endureth for ever.

And redeemed us from our oppressors; for his mercy endureth for ever.

Who giveth food to all flesh; for his mercy endureth for ever.

O give thanks unto the God of heaven for his mercy endureth for ever.

שְׁמַח The breath of all living bless thy name, O Lord, our God! the spirit of all flesh, continually glorify and extol thy memorial, O our King! thou art God from eternity to eternity; besides thee, we acknowledge neither king, redeemer, or saviour; thou redeemest, deliverest, maintainest, and compassionatest us, in all times of

וּמִצִּיל וּמִפְּרִיגִים וּמִרְחִים בְּכֻל־עֵת צָרָה וְצוּקָה
 אֵין לָנוּ מֶלֶךְ אֶלָּא אַתָּה: אֱלֹהֵי הָרְאשׁוֹנִים
 וְהָאַחֲרֹנִים • אֵלֹהֵי כָל־בְּרִיּוֹת אֲדוֹן כָּל־
 תּוֹלְדוֹת הַמֶּהֱלֵל בְּרַב הַתְּשַׁבְּחוֹת הַמְּנַהֵג
 עוֹלָמוֹ בְּתַסְדֵּי וּבְרִיּוֹתָיו בְּרַחֲמִים • וַיִּי לֹא־נֹגֵם
 וְלֹא־יִשָּׁן • הַמַּעֲזוּרֵי יְשָׁנִים וְהַמְקִיץ נְרַדָּמִים •
 וְהַמְשִׁיחַ אֱלָמִים • וְהַמַּתִּיר אֲסוּרִים וְהַסּוֹמֵךְ
 נּוֹפְלִים וְהַזּוֹקֵף כְּפוּפִים • לֵךְ לְבִדָּךְ אֲנַחְנוּ
 מוֹדִים • אֱלֹהֵינוּ מָלֵא שִׁירָה בָּיָם וּלְשׁוֹנֵנוּ רִנָּה
 בְּהַמּוֹן גָּלְיוֹ וְשִׁפְתוֹתֵינוּ שֶׁבַח בְּמִרְחָבֵי רָקִיעַ •
 וְעֵינֵינוּ מְאִירוֹת כְּשֶׁמֶשׁ וּבִירָח • וַיְדִינוּ פְּרוֹשׁוֹת
 בְּנִשְׁרֵי שָׁמַיִם • וְרַגְלֵינוּ קָלוֹת כְּאִילָוִי: אֵין
 אֲנַחְנוּ מַסְפִּיקִים לְהוֹדוֹת לָךְ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי
 אֲבוֹתֵינוּ • וּלְבָרֶךְ אֶת־שִׁמְךָ • עַל־אֶחָת מֵאֵלֶּיךָ
 אֵלֶּיךָ אֱלֹהֵי אֲלֹפִים וְרַבִּי רַבּוֹת פְּעָמִים הַטּוֹבוֹת
 שֶׁעָשִׂיתָ עִם־אֲבוֹתֵינוּ וְעִמָּנוּ: מִמַּצָּרִים גָּאֵלְתָּנוּ
 יְיָ אֱלֹהֵינוּ וּמִבֵּית עֶבְרִים פָּדִיתָנוּ • בְּרָעַב וְנָתַתָּנוּ
 וּבְשָׁבַע כָּל־כֹּלְתָנוּ • מִחֶרֶב הִצַּלְתָּנוּ • וּמִדֶּבֶר
 מִקְטָתָנוּ וּמִחַלְלִים רָעִים וּנְאֻמָּנִים דִּלִּיתָנוּ: עַד־
 הִנֵּה עֲזָרוּנוּ רַחֲמֶיךָ • וְלֹא־עֲזָבוּנוּ חַסְדֶּיךָ • וְאֵל־

trouble and distress; we have no King but thee. Thou art God of the first ages, and God of the last ages, God of all creatures; Lord of all production; thou art adored with all manner of praise; who governeth the universe with tenderness, and his creatures with mercy. Lo! the the Lord neither slumbereth nor sleepeth, but rouseth those who sleep: looseth those that are bound: supporteth the fallen; and raiseth those who are bowed down: and therefore thee alone do we worship. Were our mouth filled with melodious song as the sea is with water; our tongues shouting loudly as its roaring billows; our lips extending with praise, like the widespread firmament: our eyes sparkling like the sun or the moon: our hands extended like the eagles' wings, our feet swift as the hinds, we nevertheless, are incapable of rendering sufficient thanks unto thee, O Lord, our God! and the God of our fathers: or, to bless thy name, for one of the innumerable benefits which thou hast conferred upon us and our ancestors. For thou, O Lord, our God didst redeem us from Egypt, and release us from the house of bondage; in time of famine didst thou sustain us: and in plenty provide for us. Thou didst deliver us from the sword; save us from the pestilence and from many sore diseases. Hitherto thy tender mercies have supported us, and thy kindness hath not forsaken us. O Lord our God! thou wilt not forsake us in future,

הַטָּשְׁנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לַנִּצּוֹחַ: עַל־כֵּן אֲבָרִים שִׁפְלָגָת
 בָּנוּ. וְרוּחוֹ וְנִשְׁמָה שֶׁנִּפְתַּחַת בְּאַפֵּינוּ וְלִשׁוֹן אֲשֶׁר
 שְׁמַת בְּפִינוּ: הֵן הֵם יוֹדוּ וַיְבָרְכוּ וַיִּשְׁבְּחוּ וַיִּפְאֲרוּ
 וַיְרַמְּמוּ וַיַּעֲרִיצוּ וַיִּקְדִּישׁוּ וַיְמַלִּיכוּ אֶת־שְׁמֶךָ
 מַלְכֵנוּ: כִּי כָל־פֶּה לָךְ יוֹדֶה. וְכָל־לִשׁוֹן לָךְ
 תִּשָּׁבַע. וְכָל־בֶּרֶךְ לָךְ תִּכְרַע. וְכָל־קוֹמָה
 לִפְנֶיךָ תִּשְׁתַּחֲוֶה. וְכָל־לִבָּבוֹת יִרְאוּךָ. וְכָל־
 קָרֵב וְכָל־זוֹת יֹאמְרוּ לְשִׁמְךָ. כִּדְבָר שֶׁכָּתוּב כָּל
 עֲצָמוֹתַי תֹּאמְרֶנָּה יְיָ מִי בְּמוֹךְ מַצִּיל עַנִּי מִחַזָּק
 מִמֶּנּוּ וְעַנִּי וְאַבְיֹן מִגּוֹזְלוֹ: מִי יְדָמָה לָךְ וּמִי
 יִשְׁוֶה לָךְ וּמִי יַעֲרֶךְ לָךְ. הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר
 וְהַנּוֹרָא אֵל עֲלִיּוֹן קִנְיָ שָׁמַיִם וָאָרֶץ: נִהְלָלָךְ
 וְנִשְׁבַּחְךָ וְנִכְבָּאְךָ וְנִגְבַּרְךָ יְיָ־תִשְׁם קִדְשֶׁךָ.
 כְּאִמּוֹר לָדוֹד בָּרְכִי נַפְשִׁי יְיָ־תִי וְכָל־קָרְבִּי
 יְיָ־תִשְׁם קִדְשׁוֹ: הָאֵל בְּתַעֲצֻמוֹת עֲזֶיךָ:
 הַגָּדוֹל בְּכִכּוֹד שְׁמֶךָ: הַגִּבּוֹר לַנִּצּוֹחַ וְהַנּוֹרָא
 בְּנוֹרְאוֹתֶיךָ: הַמֶּלֶךְ הַיּוֹשֵׁב עַל כִּסֵּאֲרָם וְנִשְׂאֵ:

שׁוֹכֵן עַד מְרוֹם וְקָדוֹשׁ שְׁמוֹ. וְכָתוּב
 רָנְנוּ צַדִּיקִים בְּיְיָ לִישָׁרִים נְאֻה תִּהְלֶה:

בְּפִי יִשְׁרִים תִּתְהַלֵּל. וּבִדְבָרֵי צַדִּיקִים

Therefore the members which thou hast branched out in us, the spirit and soul which thou hast breathed out in our nostrils and the tongue which thou hast placed in our mouths; lo! they shall whorship, bless, praise, glorify, extol, reverence, sanctify, and and sing unto thy name, our King! every mouth shall adore thee, and every tongue shall praise thee: every knee shall bend: every rational being shall worship thee: every heart shall fear thee: the inward part and reins shall sing praise unto thy name: as it is written. All my bones shall say O Lord! who is like unto thee? who delivereth the weak from one of superior strength the poor and needy from his oppressors. Who is like unto thee? who is equal unto thee? who can be compared unto thee? great, mighty and tremendous God! most high God! possessor of heaven and earth! We will praise adore, glorify, and bless thy name: so saith David, Bless the Lord, O my soul! and all that is within me, bless the holy name. O God! who art mighty in thy strength who art great by thy glorious name! mighty for ever! tremendous by thy faithful acts!

הַמֶּלֶךְ The King! who sitteth on the high and exalted throne, inhabiting eternity, most exalted, and most holy is his name; and it is written; Rejoice in the Lord, O Ye righteous, for the just praise is comely. With the mouth of the upright shalt thou be extolled blessed with the lips of the righteous; sanctified with the tongue

תתברך, ובלשון חסידים תתרומם, ובקרב
קדושים תתקדש:

ובמקהלות רבבורת עמך בירת ישראל
ברנה יתפאר שמך מלכנו בבל-דור ודור:
שכן חוברת כל-היצורים לפניך יי אלהינו
ואלהי אבותינו: להודות להלל לשבח
לפאר קדומם להדר לברך לעלה ולקלם
על-כל-דברי שירות ותשבחות דור
בן-ישי עבדך משיחך:

ישתבח שמך לעד מלכנו האל המלך הגדול
והקדוש בשמים ובארץ: כי לך נאה יי אלהינו
ואלהי אבותינו שיר ושבחה הלל וזמרה עוז
וממשלה נצח גדלה וגבורה תהלה ותפארת
קדשה ומלכות ברכות והודאות מעתה ועד-
עולם: ברוך אתה יי אל מלך גדול בתשבחות
אל ההודאות ארון הנפלאות הבוחר בשירי
זמרה מלך אל חי העולמים: הש"ץ אומר ח"ק.

This is said on the first nights.

ובכן ניהי בחצי הלילה:
אז רוב נסים הפלאת בלילה:

et the pious; and in the midst of saints shalt thou be praised.

ובמקהלות And in the congregation of many thousands of thy people, tho house of Israel, shall thy name, O our King! be glorified in song, throughout all generations; for such is the duty of every ereated being, towards thee, O Lord, our God! and the God of our fathers, to render thanks, to praise, extol, glorify, exalt, ascribe glory, bless, magnify, and adore thee, with all the songs and praises of thy servant David, the son of Jesse, thine anointed.

ישתבח Thy name shall be praised for ever, almighty great and holy King, in heaven and in earth; for unto thee, O Lord, our God! and the God of our fathers, beseem for evermore song and praise, hymn and psalm, strength and dominion; victory, power and greatness, adoration and glory; holiness and majesty; blessing and thanksgiving, from now and for evermore. Blessed art thou, O Lord, Almighty King; glorified with praises; most worthy of thanksgivings, Lord of miracles, who delighted in the songs of psalmody; King! Almighty and Eternal!

This is said on the first night.

ובכן And thus it came to pass at midnight.

וא Then didst thou perform abundant miracles in the night.

בְּרֹאשׁ אֲשֶׁמּוֹרוֹתָ זֶה תְּלִילָה :

גַּר צָרָה נִצְחָתוּ בְּנִחְלָה לֹו לִילָה :

וַיְהִי בַחֲצֵי תְּלִילָה :

דִּנְתָּ מֶלֶךְ גָּרָר בַּחֲדוֹם תְּלִילָה :

הִפְחַדְתָּ אֲרָמִי בְּאֶמֶשׁ לִילָה :

וַיִּשְׂרָאֵל יִשְׂרָאֵל לֹאֵל וַיִּיכַל לֹו לִילָה :

וַיְהִי בַחֲצֵי תְּלִילָה :

זָרַע בְּכוֹרֵי פִתְרוֹם מִחֲצֵת בַּחֲצֵי תְּלִילָה :

חִילָם לֹא מָצְאוּ בְּקוֹמָם בְּלִילָה :

טָפַת נְגִיד חֲרוּשֶׁת סִלִּית כְּכֹוכְבֵי לִילָה :

וַיְהִי בַחֲצֵי תְּלִילָה :

יַעֲץ מִחֲרָף לְנוֹפֶף אִיו חֹבֶשֶׁת פְּגָרִיו בְּלִילָה :

כָּרַע בַּל וּמִצְבּוֹ בְּאִישׁוֹן לִילָה :

לְאִישׁ חֲמוּדוֹת נִגְלָה רֹו חֲזוֹת לִילָה :

וַיְהִי בַחֲצֵי תְּלִילָה :

מִשְׁתַּכֵּר בְּכָלִי קָדֵשׁ נִהְרַג בּוֹ בְּלִילָה :

נוֹשַׁע מִבּוֹר אֲרִיּוֹת פּוֹתֵר בְּעֵתוֹתַי לִילָה :

שִׁנְאָה נָטַר אֲגָגִי וְכָתַב סִפְרִים בְּלִילָה :

וַיְהִי בַחֲצֵי תְּלִילָה :

עוֹרֶרֶת נִצְחָה עָלָיו בְּגֶדֶר שְׁנַת לִילָה :

In the beginning of the first-watch of this night.

The righteous possessor for God (Abraham) conquered when he divided his company at night.

And it came to pass at midnight.

דנה Thou didst threaten the King of Gerar with death, in a dream at night

Thou didst terrify the Syrian in the dead of night.

And Israel wrestled with an mangel, and overcame him in night time.

And it came to pass at midnight.

זרע The first-born of the Egyptians didst thou crush at midnight.

Their strength found them not when they arose in night time.

The swift army of the prince of Harosheth didst thou read down the stars of the night.

And it came to pass at midnight.

יעץ The blasphemer who imagined to lift up his hand against my beautiful habitation, didst thou frustrate by the number of his slain in night time.

The idol Bel, and its statue was overthrown in the darkness of night.

To the meritorious man the secret was revealed in a vision at night time.

And it came to pass at midnight.

משחכר He who got drunk in the holy vessel was slain that night.

He (Daniel) who was delivered from the den of lions, interpreted thy dreadful dreams of the night.

The Agagite cherished enmity, and wrote letters at night.

And it came to pass at midnight.

עוררה Thou didst awaken thy all-conquering power against him by disturbing the sleep of the king in night time.

פֹּוֹרָה תִּדְרֹוֹךְ לְשׁוֹמֵר מַה
 צָרָה כְּשׁוֹמֵר וְשָׂח אֶתָּא בְּקָר וְגַם
 מִלֵּילָה : וַיְהִי בַּחֲצֵי הַלֵּילָה :
 לֵילָה : קָרַב יוֹם אֲשֶׁר הוּא לֹא יוֹם וְלֹא
 הַלֵּילָה : רֵם הוֹדַע כִּי לֵךְ יוֹם אֵף לֵךְ
 שׁוֹמְרִים הַפֶּקֶד לְעִירָךְ כָּל־הַיּוֹם וְכָל־הַלֵּילָה :
 לֵילָה : תֵּאִיר כְּאוֹר יוֹם חֲשֶׁכֶת
 וַיְהִי בַּחֲצֵי הַלֵּילָה :

This is said the second night.

וַיְכַנּוּ וַאֲמַרְתֶּם זִבַּח פֶּסַח :

בַּפֶּסַח : אֹמְיָן גְּבוּרֹתֶיךָ חֲפִלָּאתָ
 פֶּסַח : בְּרֹאשׁ כָּד מוֹעֲדוֹת נִשְׂאָתָ
 פֶּסַח : גְּלִיתָ לְאַזְרָחֵי חֲצוֹת לַיִל

וַאֲמַרְתֶּם זִבַּח פֶּסַח :

בַּפֶּסַח : דִּלְתִּינוּ דְּפִקְתָּ כָּחוֹם הַיּוֹם
 בַּפֶּסַח : הַסַּעִיד נוֹצְצִים עֲגוֹת מִצּוֹת
 פֶּסַח : וְאַל־תִּבְקֹר רֵץ זֶכֶר לְשׁוֹר עֶרְךָ

וַאֲמַרְתֶּם זִבַּח פֶּסַח :

פֶּסַח : זַעֲמוּ סְדוּמִים וְלִהְטוּ בָּאֵשׁ

Thou wilt tread the wine-press, when saying to the watch-man, what of the night?

Let the watchman (Israel) say aloud, the morning is come after night.

And it came to pass ad midnight.

קרב O may the day draw night, when there is neither day nor night.

O thou Most High! make known, that unto thee appertaineth the day and the night two.

Appoint watchmann for the city (Jerusalem) for all day and all night.

Θ illuminate like the splendor of the day, the darkness of night.

And it came to pass at midnight.

This is said on the second night.

ובכן And ye shall say, this is the sacrifice of the Passover.

אומץ Thy mighty power didst thou wonderfully display on the Passover.

Above all solemn feasts didst thou exalt the Passover.

Thou didst reveal to the Oriental (Abraham) the miracles performed in the midst of the night of Passover.

And ye shall say, this is the sacrifice of Passover.

רלהי Thou didst appear unto him in the heat of the day, on the Passover.

He entertained the angels with unleavened cakes on the Passover.

And he ran to the herd, as a memorial of offerings of the Passover.

And ye shall say, this is the sacrifice of the Passover.

ועמו The inhabitants of Sodom provoked God to anger, and they were consumed with fire; on the Passover.

Lot was delivered, who baked unleavened cakes for the angels of Passover.

חֲלֵץ לוֹט מִדָּם וּמִצּוֹת אָפֶה בִּקְץ : פֶּסַח :

טֹאטֹאחַ אֲדַמַּת מוֹף וְנוֹף בְּעֵבְרָה : בִּפְסַח :

וְאָמַרְתֶּם זִבַּח פֶּסַח :

יֵה רֹאשׁ כָּל־אוֹן מִדְּצֶת בְּלִיל שְׁמוּר : פֶּסַח :

כִּבִּיר עַל־בֶּן־בְּכוֹר פֶּסַחַת בָּדָם : פֶּסַח :

לְבַלְתִּי הִתּ מִשְׁחִית לָבֹא בִּפְתָחַי : בִּפְסַח :

וְאָמַרְתֶּם זִבַּח פֶּסַח :

מִסְגֵּרַת סִגְרָה בְּעֵתוֹתַי : פֶּסַח :

נִשְׁמְדָה מִדִּין בְּצִלִּיל שְׁעוֹרֵי עוֹמֵר : פֶּסַח :

שָׂרְפוּ מִשְׁמִנִּי פוֹל וְלוֹד בִּיקֹד יִקּוֹד : פֶּסַח :

וְאָמַרְתֶּם זִבַּח פֶּסַח :

עוֹד הַיּוֹם בְּנוֹב לְעַמּוּד עַד גָּעָה עוֹנֵת : פֶּסַח :

פֶּס יָד כָּתַב לְקַעֲקַע צוֹל : בִּפְסַח :

צָפָה הַצִּפִּית עָרוֹךְ הַשְּׁלַחַן : בִּפְסַח :

וְאָמַרְתֶּם זִבַּח פֶּסַח :

קָהַל בְּנִסָּה הִדְפָּה לְשֵׁלֶשׁ צוֹם : בִּפְסַח :

רֹאשׁ מִבֵּית רָשָׁע מִחֲצֶת בְּעֵץ חֲמִשִּׁים : בִּפְסַח :

שְׁתִּי אֵלֶּה רָגַע תָּבִיא לְעוֹצִית : בִּפְסַח :

תַּעֲזוּ יָדְךָ תָּרוּם יְמִינְךָ בְּלִיל הַתְּקַדְּשׁ חַג : פֶּסַח :

וְאָמַרְתֶּם זִבַּח פֶּסַח :

Thou didst sweep the land of Moab and Noph, when thou didst pass through on the Passover.

And ye shall say, this is the sacrifice of the Passover.

י' O Lord! thou didst wound the head of the first-born, on the night of the Passover.

O Omnipotent! yet didst thou pass over thy first-born son, (Israel) being marked with the blood of the sacrifice of the Passover.

Not suffering the destroyer to enter my doors on the Passover.

And ye shall say, this is the sacrifice of the Passover.

מסנרת The strong and fortified city, was surrendered at the time of the Passover.

Midian was destroyed by the cake of barley bread, like the offering of an omer of barley on the Passover

The mighty men of Pul and Lud were destroyed with burning conflagration the Passover.

And ye shall say, this is the sacrifice of the Passover.

עוד The King abode yet in Nob this day, till the time of the Passover.

The part of the hand which wrote the destruction of the foundation of the empire of Babilon, on the Passover.

Even at the time when the watch was set, and the table prepared on the Passover.

And ye shall say, this is the sacrifice of the Passover.

קהל Esther gathered the congregation to fast three days on Passover.

The sworn enemy (Haman) didst thou cause to be executed on the gallows of fifty cubits high, on the Passover.

These two things shalt thou bring in a moment on Utz, on the Passover.

Thine hand will then be victorious, and thy righthand exalted, on the night when was sanctified the festival of the Passover.

And ye shall say, this is the sacrifice of the Passover.

בִּי לֹא נֶאֱחָה • בִּי לֹא יֵאָחַה :

אֲדִיר בְּמִלּוּכָה • בָּחוּר בְּהַלְכָּה • גִּדּוּדֵינוּ יֹאמְרוּ לֹא •
לֵךְ וּלְךָ • לֵךְ בִּי לֵךְ • לֵךְ אַחַךְ לֵךְ • לֵךְ יְיָ הַמַּמְלָכָה •
בִּי לֹא נֶאֱחָה • בִּי לֹא יֵאָחַה :

דָּגוּל בְּמִלּוּכָה • הָדוּר בְּהַלְכָּה • וְחִיקָיו יֹאמְרוּ לֹא •
לֵךְ וּלְךָ • לֵךְ בִּי לֵךְ • לֵךְ אַחַךְ לֵךְ • לֵךְ יְיָ הַמַּמְלָכָה •
בִּי לֹא נֶאֱחָה • בִּי לֹא יֵאָחַה :

זֶבֶאי בְּמִלּוּכָה • חֲסִין בְּהַלְכָּה • טַפְסָרֵינוּ יֹאמְרוּ לֹא •
לֵךְ וּלְךָ • לֵךְ בִּי לֵךְ • לֵךְ אַחַךְ לֵךְ • לֵךְ יְיָ הַמַּמְלָכָה •
בִּי לֹא נֶאֱחָה • בִּי לֹא יֵאָחַה :

יָחִיד בְּמִלּוּכָה • כַּבִּיר בְּהַלְכָּה • לְמוּדֵינוּ יֹאמְרוּ לֹא •
לֵךְ וּלְךָ • לֵךְ בִּי לֵךְ • לֵךְ אַחַךְ לֵךְ • לֵךְ יְיָ הַמַּמְלָכָה •
בִּי לֹא נֶאֱחָה • בִּי לֹא יֵאָחַה :

מְרוֹם בְּמִלּוּכָה • נוֹרָא בְּהַלְכָּה • סְבִיבֵינוּ יֹאמְרוּ לֹא •
לֵךְ וּלְךָ • לֵךְ בִּי לֵךְ • לֵךְ אַחַךְ לֵךְ • לֵךְ יְיָ הַמַּמְלָכָה •
בִּי לֹא נֶאֱחָה • בִּי לֹא יֵאָחַה :

עֲנִי בְּמִלּוּכָה • פּוֹדֶה בְּהַלְכָּה • צְדִיקָיו יֹאמְרוּ לֹא •
לֵךְ וּלְךָ • לֵךְ בִּי לֵךְ • לֵךְ אַחַךְ לֵךְ • לֵךְ יְיָ הַמַּמְלָכָה •
בִּי לֹא נֶאֱחָה • בִּי לֹא יֵאָחַה :

קְדוֹשׁ בְּמִלּוּכָה • רַחוּם בְּהַלְכָּה • שְׂגָאֲנֵינוּ יֹאמְרוּ לֹא •
לֵךְ וּלְךָ • לֵךְ בִּי לֵךְ • לֵךְ אַחַךְ לֵךְ • לֵךְ יְיָ הַמַּמְלָכָה •
בִּי לֹא נֶאֱחָה • בִּי לֹא יֵאָחַה :

תִּקְיָה בְּמִלּוּכָה . תּוֹמָה בְּהַלְכָּה . תְּמִימִיו יֹאמְרוּ לוֹ :
 לֵךְ וּלֵךְ . לֵךְ בִּי לֵךְ . לֵךְ אֶחָד לֵךְ . לֵךְ יְיָ הַמַּמְלָכָה :
 בִּי לוֹ נָאָה . בִּי לוֹ יָאֵה :

לִשְׁנָה הַבָּאָה בִּירוּשָׁלַיִם :

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם . בּוֹרֵא
 פְּרֵי הַגֶּפֶן :

Drink the Glass of Wine leaning, and say the Grace after
 drinking Wine.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם . עַל הַגֶּפֶן
 וְעַל פְּרֵי הַגֶּפֶן וְעַל תְּנוּבַת הַשָּׂדֶה וְעַל אֶרֶץ
 חֲמֻדָּה טוֹבָה וְרַחֲבָה שְׂרָצִית וְהַנְחִלָתָהּ
 לְאַבוֹתֵינוּ לְאֹכֹל מִפְּרִיהָ וּלְשִׁבּוֹעַ מִטּוֹבָה .
 רַחֵם יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַל יִשְׂרָאֵל עַמָּה וְעַל יְרוּשָׁלַיִם
 עִירָהּ . וְעַל צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדָהּ . וְעַל מִזְבְּחָהּ .

לשנה The coming year, O bring us to Jerusalem.

ברוך Blessed art thou, O Lord, our God! King of the
 universe, Creator of the fruit of the wine.

ברוך Blessed art thou, O Eternal our God! King of the
 universe, for the wine, and the fruits of the wine, and for
 the increase of the field, and for that desirable, good and
 sample land, which thou wast pleased to cause our ances-
 tors to inherit, to eat of the fruit thereof, and to be
 satisfied of the goodnes thereof. Have compassion on us,
 O Eternal, our God! and on thy people Israel: on Jerusalem
 thy city; on Zion the tabernacle of thy glory, on thine

וְעַל הַיִּכְלָה, וּבְנֵי יְרוּשָׁלַיִם עִיר הַקֹּדֶשׁ.
 בְּמַהֲרָה בְיָמֵינוּ, וְהָעֲלֵינוּ לְתוֹכָהּ, וְשִׁמְחָנוּ
 בְּבִנְיָנָהּ, וְנֹאכַל מִפְּרִיָּהּ וְנִשְׁבַּע מִטּוֹבָהּ וְנִבְרַכָּהּ
 עָלֶיהָ בְּקֹדֶשׁ וּבְטָהֳרָה, לְשֹׁכֵת וּרְצָה וְהַחֲלִיצָנוּ
 בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה וְשִׁמְחָנוּ בַּיּוֹם חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה:
 כִּי אַתָּה "טוֹב וּמְטִיב לָכֵן וְנוֹדֶה לָּךְ עַל
 הָאָרֶץ וְעַל פְּרִי הַגֶּפֶן, בָּרוּךְ אַתָּה "עַל
 הָאָרֶץ וְעַל פְּרִי הַגֶּפֶן:
 נִרְצָה כִּי כִּבְר רָצָה אֱלֹהִים אֶת מַעֲשֶׂיךָ.

If the ceremony, in commemoration of the Passover, is thus solemnly completed, it will be as acceptable in the presence of the Lord, as the actual offering of the Passover lamb.

After which they may not eat or drink any thing for the remainder of the Night, except Water. Tea, or coffee.

חֲסַל סְדוּר פֶּסַח בְּהַלְכָתוֹ, בְּכָל מַשְׁפָּטוֹ וְחֻקָּתוֹ:

altar and on thy temple. O rebuilt the holy city (Jerusalem), in our days and lead us up thereto: and cause us to rejoice therein, that we may eat of the fruit thereof, and be satisfied with its goodness, and bless thee in holiness and purity. (and be pleased to grant us rest on this sabbath-day) and cause us to rejoice on this day of the feast of unleavened Cakes; for thou, O Lord! art good, and beneficent to all: we, therefore will thank thee for the land, and for the fruit of the wine, Blessed art thou, O Eternal! for the land, and for the fruit of the vine.

חֲסַל The commemoration of the Passover is now accom-

בְּאֲשֶׁר זָכִינוּ לְסַדֵּר אוֹתוֹ, כֵּן נִזְכֶּה לַעֲשׂוֹתוֹ:
זֶה שׁוֹכֵן מְעוֹנָה, קוֹמֵם קָהֵל מִי מָנָה:
קָרֵב נִהַל נְטִיעֵי בְנֵהי, פְּדוּיִם לְצִיּוֹן פְּרֻנָּה:
אֲדִיר הוּא, יִבְנֶה בֵּיתוֹ בְּקָרוֹב, בְּמַהֲרָה:
בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ בְּקָרוֹב, אֵל בְּנֵה, אֵל בְּנֵה.
בְּנֵה בֵּיתְךָ בְּקָרוֹב, בָּחֹר הוּא, גָּדוֹל הוּא.
דָּגוּל הוּא, יִבְנֶה בֵּיתוֹ בְּקָרוֹב, אֵל בְּנֵה, אֵל
בְּנֵה, בְּנֵה בֵּיתְךָ בְּקָרוֹב: הָדוּר הוּא, וְתִיק
הוּא, וְכָאִי הוּא, יִבְנֶה בֵּיתוֹ בְּקָרוֹב, בְּמַהֲרָה,
בְּמַהֲרָה, בְּיָמֵינוּ בְּקָרוֹב, אֵל בְּנֵה, אֵל בְּנֵה,
בְּנֵה בֵּיתְךָ בְּקָרוֹב: חֲסִיד הוּא, טָהוֹר הוּא,
יָחִיד הוּא, יִבְנֶה בֵּיתוֹ בְּקָרוֹב, בְּמַהֲרָה
בְּמַהֲרָה, בְּיָמֵינוּ בְּקָרוֹב, אֵל בְּנֵה, אֵל בְּנֵה,
בְּנֵה בֵּיתְךָ בְּקָרוֹב: כִּפִּיר הוּא, לְמוֹד הוּא,
מֶלֶךְ הוּא, יִבְנֶה בֵּיתוֹ בְּקָרוֹב, בְּמַהֲרָה.

plished; according to its order, all its formalities and customs: as we have thus arranged it, O may we also merit the actual observance thereof. O most holy! thou who dwellest on high, rise up an humble people, of whom it was said, who can number them? O hasten to lead the established plant, (Israel) and to bring the redeemed to Zion with joyful song.

בְּמַהֲרָה: בְּיָמֵינוּ בְּקָרוֹב: אֵל בְּנֵה: אֵל בְּנֵה.
בְּנֵה בֵּיתְךָ בְּקָרוֹב. נֶאֱדָר הוּא. סְגִיב הוּא:
עֲזֹז הוּא. יְבַנֶּה בֵּיתוֹ בְּקָרוֹב. בְּמַהֲרָה.
בְּמַהֲרָה. בְּיָמֵינוּ בְּקָרוֹב. אֵל בְּנֵה: אֵל בְּנֵה.
בְּנֵה בֵּיתְךָ בְּקָרוֹב, פֻּדְּהָ הוּא. צְדִיק הוּא,
קָדוֹשׁ הוּא: יְבַנֶּה בֵּיתוֹ בְּקָרוֹב: בְּמַהֲרָה.
בְּמַהֲרָה: בְּיָמֵינוּ בְּקָרוֹב. אֵל בְּנֵה: אֵל בְּנֵה:
בְּנֵה בֵּיתְךָ בְּקָרוֹב: רַחוּם הוּא, שְׂדֵי הוּא
תִּקְוָה הוּא, יְבַנֶּה בֵּיתוֹ בְּקָרוֹב, בְּמַהֲרָה:
בְּמַהֲרָה, בְּיָמֵינוּ בְּקָרוֹב, אֵל בְּנֵה, אֵל בְּנֵה.
בְּנֵה בֵּיתְךָ בְּקָרוֹב:

אַלמַעֲכַסִּיגֶר גָּאָט נון בוּיא דִּיין טעמפל שִׁירָה. אֱלוֹ שִׁיר! אונד
אֱלוֹ באלד אין אונזערן טאגן שִׁירָה. יוא שִׁירָה. נון בוּיא נון
בוּיא נון בוּיא דִּיין טעמפל שִׁירָה. באַרמֶהערציגער גָּאָט נון
בוּיא דִּיין טעמפל שִׁירָה. אֱלוֹ שִׁיר. אונד אֱלוֹ באלד אין
אונזערן טאגן שִׁירָה. יוא¹ שִׁירָה. נון בוּיא נון בוּיא נון בוּיא.
דִּיין טעמפל שִׁירָה: גרושר גָּאָט דעמיטגר גָּאָט נון בוּיא דִּיין
טעמפל שִׁירָה. אֱלוֹ שִׁיר אונד אֱלוֹ באלד אין אונזערן טאגן
שִׁירָה. יוא שִׁירָה. נון בוּיא נון בוּיא נון בוּיא דִּיין טעמפל
שִׁירָה: הוכיר גָּאָט, ווערדיגר גָּאָט, גִּיסר, העניטר גָּאָט,
נון בוּיא דִּיין טעמפל שִׁירָה. אֱלוֹ שִׁיר אונד אֱלוֹ באלד. אין
אונזערן אַטאַגען שִׁירָה. יוא שִׁירָה. נון בוּיא נון בוּיא נון
בוּיא דִּיין טעמפל שִׁירָה: טונליכר גָּאָט, יודשר גָּאָט, נון בוּיא

דיין טעמפל שירה: אָלּוּ שיר אונד אָלּוּ באַלד אין אינזערן טאַגן
 שירה. יוא שירה. נון בויא נון בויא נון בויא דיין טעמפל שירה.
 כרעפטיג גאָט. לעבענדיג גאָט. מעכטיג גאָט. נאָמהאַפטיג
 גאָט. סענפטיג גאָט. עוויג גאָט. נון בויא דיין טעמפל שירה.
 אָלּו שיר. אונד אָלּו באַלד אין אונזרן טאַגן שירה יוא שירה. נון
 בויא נון בויא נון בויא דיין טעמפל שירה: פורכבאַרער גאָט.
 צופערזיכטליכ גאָט. קיניגליכער גאָט. רייכ גאָט. נון בויא דיין
 טעמפל שירה. אָלּו שיר. אונד אָלּו באַלד. אין אונזערן טאַגן
 שירה יוא שירה. נון בויא נון בויא נון בויא דיין טעמפל שירה:
 שינר גאָט. חרויטהאַפּטער גאָט. נון בויא דיין טעמפל שירה. אָלּו
 שיר. אונד אָלּו באַלד. אין אונזערן טאַגן שירה. יוא שירה. נון
 בויא נון בויא נון בויא דיין טעמפל שירה: דא בויט גאָט אונד קיינער
 מעהר. נון בויא דיין טעמפל שירה. אָלּו שיר אונד אָלּו באַלד.
 אין אונזרן טאַגן שירה, יוא שירה. נון בויא נון בויא נון בויא דיין
 טעמפל שירה.

On the second [Night commence the counting of the Omer.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר
 קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ. עַל סְפִירַת הָעוֹמֵר:

Blessed art thou, O Eternal, our Cod! King of the
 universe, who hath sanctified us with thy commandments,
 and commanded us to count the days of the עומר

הַיּוֹם יוֹם אַחֵר לָעוֹמֵר:

עומר. This is the first day of the היום:

After the above Blessing say :

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
שִׁיבְנָה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ וְתֵן
חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ:

יְיָ May it be thy will, O Eternal, our God! and the
God of our ancestors, speedily to rebuild thy holy temple
in our days, and grant us a share in thy law.

אֶחָד מִי יוֹדֵעַ, אֶחָד אָנִי יוֹדֵעַ, אֶחָד
אֱלֹהֵינוּ שֶׁבַשְׁמַיִם וּבָאָרֶץ:

שְׁנַיִם מִי יוֹדֵעַ, שְׁנַיִם אָנִי יוֹדֵעַ, שְׁנֵי לְחוֹת
הַכְּבִרִית: אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שֶׁבַשְׁמַיִם וּבָאָרֶץ:

שְׁלֹשָׁה מִי יוֹדֵעַ, שְׁלֹשָׁה אָנִי יוֹדֵעַ, שְׁלֹשָׁה
אֲבוֹתַי: שְׁנֵי לְחוֹת הַכְּבִרִית, אֶחָד אֱלֹהֵינוּ
שֶׁבַשְׁמַיִם וּבָאָרֶץ:

אַרְבַּע מִי יוֹדֵעַ, אַרְבַּע אָנִי יוֹדֵעַ, אַרְבַּע
אֲמָהוֹת, שְׁלֹשָׁה אֲבוֹתַי, שְׁנֵי לְחוֹת הַכְּבִרִית
אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שֶׁבַשְׁמַיִם וּבָאָרֶץ:

חֲמִשָּׁה מִי יוֹדֵעַ, חֲמִשָּׁה אָנִי יוֹדֵעַ, חֲמִשָּׁה
חֲמִשִּׁי חוֹרָה: אַרְבַּע אֲמָהוֹת, שְׁלֹשָׁה אֲבוֹתַי:

שְׁנֵי לַחֲזוֹת הַבְּרִית: אַחֵר אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים
וּבְאַרְץ:

שִׁשָּׁה מִי יוֹדֵעַ: שִׁשָּׁה אָנִי יוֹדֵעַ: שִׁשָּׁה סְדְרֵי
מִשְׁנָה: חֲמִשָּׁה חֲמִשִּׁי תוֹרָה: אַרְבַּע אִמָּהוֹת:
שְׁלֹשָׁה אָבוֹת: שְׁנֵי לַחֲזוֹת הַבְּרִית: אַחֵר
אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים וּבְאַרְץ:

שִׁבְעָה מִי יוֹדֵעַ: שִׁבְעָה אָנִי יוֹדֵעַ: שִׁבְעָה
יָמֵי שַׁבָּתָא, שִׁשָּׁה סְדְרֵי מִשְׁנָה: חֲמִשָּׁה
חֲמִשִּׁי תוֹרָה: אַרְבַּע אִמָּהוֹת: שְׁלֹשָׁה אָבוֹת:
שְׁנֵי לַחֲזוֹת הַבְּרִית: אַחֵר אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים
וּבְאַרְץ:

שְׁמוֹנָה מִי יוֹדֵעַ: שְׁמוֹנָה אָנִי יוֹדֵעַ: שְׁמוֹנָה
יָמֵי מִלָּה: שִׁבְעָה יָמֵי שַׁבָּתָא: שִׁשָּׁה סְדְרֵי
מִשְׁנָה: חֲמִשָּׁה חֲמִשִּׁי תוֹרָה: אַרְבַּע אִמָּהוֹת:
שְׁלֹשָׁה אָבוֹת: שְׁנֵי לַחֲזוֹת הַבְּרִית: אַחֵר
אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים וּבְאַרְץ:

תִּשְׁעָה מִי יוֹדֵעַ: תִּשְׁעָה אָנִי יוֹדֵעַ: תִּשְׁעָה
יָרַח לֵידָה: יְמוֹנָה יָמֵי מִלָּה: שִׁבְעָה יָמֵי
שַׁבָּתָא, שִׁשָּׁה סְדְרֵי מִשְׁנָה, חֲמִשָּׁה חֲמִשִּׁי
תוֹרָה: אַרְבַּע אִמָּהוֹת, שְׁלֹשָׁה אָבוֹת: שְׁנֵי

לַחֲזוֹת הַבְּרִית: אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים
וּבְאֶרֶץ:

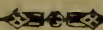
עֲשָׂרָה מִי יוֹדֵעַ: עֲשָׂרָה אָנִי יוֹדֵעַ. עֲשָׂרָה
דְּבָרִים. תְּשַׁעַה יְרַחֵי לֵידָה. שְׁמוֹנָה יָמֵי
מִלָּה. שִׁבְעָה יָמֵי שַׁבָּתָא. שֵׁשָׁה סְדְרֵי
מִשְׁנָה. חֲמִשָּׁה חֲמִשִּׁי תוֹרָה. אַרְבַּע אִמָּהוֹת.
שְׁלֹשָׁה אָבוֹת. שְׁנֵי לַחֲזוֹת הַבְּרִית. אֶחָד
אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים וּבְאֶרֶץ:

אֶחָד עֶשֶׂר מִי יוֹדֵעַ. אֶחָד עֶשֶׂר אָנִי יוֹדֵעַ.
אֶחָד עֶשֶׂר כּוֹכָבִים. עֲשָׂרָה דְּבָרִים. תְּשַׁעַה
יְרַחֵי לֵידָה. שְׁמוֹנָה יָמֵי מִלָּה. שִׁבְעָה יָמֵי
שַׁבָּתָא. שֵׁשָׁה סְדְרֵי מִשְׁנָה. חֲמִשָּׁה חֲמִשִּׁי
תוֹרָה. אַרְבַּע אִמָּהוֹת. שְׁלֹשָׁה אָבוֹת. שְׁנֵי
לַחֲזוֹת הַבְּרִית. אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים
וּבְאֶרֶץ:

שְׁנַיִם עֶשֶׂר מִי יוֹדֵעַ. שְׁנַיִם עֶשֶׂר אָנִי יוֹדֵעַ.
שְׁנַיִם עֶשֶׂר שְׁבִטִים. אֶחָד עֶשֶׂר כּוֹכָבִים.
עֲשָׂרָה דְּבָרִים. תְּשַׁעַה יְרַחֵי לֵידָה. שְׁמוֹנָה
יָמֵי מִלָּה. שִׁבְעָה יָמֵי שַׁבָּתָא. שֵׁשָׁה סְדְרֵי
מִשְׁנָה. חֲמִשָּׁה חֲמִשִּׁי תוֹרָה. אַרְבַּע אִמָּהוֹת.

שְׁלֹשָׁה אָבוֹת. שְׁנֵי לַחֲזוֹת הַבְּרִית. אֶחָד
אֱלֹהֵינוּ שֶׁבְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ:

שְׁלֹשָׁה עָשָׂר מִי יוֹדֵעַ. שְׁלֹשָׁה עָשָׂר אֲנִי
יוֹדֵעַ. שְׁלֹשָׁה עָשָׂר מִדִּיָּא. שְׁנַיִם עָשָׂר
שְׁבִטִיָּא. אֶחָד עָשָׂר כּוֹכְבֵיָּא. עֲשָׂרָה דְּבְרֵיָּא.
תְּשַׁעַה יְרַחֵי לֵידָה. שְׁמוֹנָה יָמֵי מִלָּה. שְׁבַעַה
יָמֵי שְׁבִתָּא. שֵׁשָׁה סְדְרֵי מִשְׁנָה. חֲמִשָּׁה
חֲמִשִּׁי תוֹרָה: אַרְבַּע אֲמָהוֹת: שְׁלֹשָׁה אָבוֹת.
שְׁנֵי לַחֲזוֹת הַבְּרִית: אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שֶׁבְּשָׁמַיִם
וּבָאָרֶץ:



חַד גְּדִיָּה חַד גְּדִיָּה דִּזְבֵּן אָבִא בְּתָרִי
זוּזִי, חַד גְּדִיָּה חַד גְּדִיָּה:

וְאַתָּה שׁוֹנְרָה, וְאַכֵּל לְגְדִיָּה, דִּזְבֵּן
אָבִי בְּתָרִי זוּזִי, חַד גְּדִיָּה חַד גְּדִיָּה:

וְאַתָּה כֹּלְכָה, וְנֶשֶׁךְ לְשׁוֹנְרָה, דְּאָכַל
לְגְדִיָּה, דִּזְבֵּן אָבִי בְּתָרִי זוּזִי, חַד גְּדִיָּה
חַד גְּדִיָּה:

וְאַתָּה חוּטְרָה, וְחִכָּה לְכֹכָה, דְּנֶשֶׁךְ
לְשׁוֹנְרָה, דְּאָכַל לְגְדִיָּה, דִּזְבֵּן אָבִי
בְּתָרִי זוּזִי, חַד גְּדִיָּה חַד גְּדִיָּה:

וְאַתָּה נוֹרָה, וְשָׂרָה לְחוּטְרָה, דְּחִכָּה
לְכֹכָה, דְּנֶשֶׁךְ לְשׁוֹנְרָה, דְּאָכַל לְגְדִיָּה,
דִּזְבֵּן אָבִי בְּתָרִי זוּזִי, חַד גְּדִיָּה, חַד
גְּדִיָּה:

וְאַתָּה מִיָּה, וְכִבְרָה לְנוֹרָה, דְּשָׂרָה
לְחוּטְרָה, דְּחִכָּה לְכֹכָה, דְּנֶשֶׁךְ לְשׁוֹנְרָה,

One only kid,¹ one only kid, which my father bought for two zuzim;² one only kid, one only kid.

And a cat³ came and devoured⁴ the kid, which my father bought of two zuzim; one only kid, one only kid.

And a dog⁵ came and bit the cat, which had devoured the kid, which my father bought for two zuzim, one only kid, one only kid.

Then a staff⁶ came and smote the dog, which had bitten the cat, which had devoured the kid, which my father bought for two zuzim; one only kid, one only kid.

Then a fire⁷ came, and burnt the staff, which had smitten the dog, which had bitten the cat, which had devoured the kid, which my father bought for two zuzim; one only kid; one only kid.

¹ This poem is generally regarded as a parable, descriptive of incidents in the history of the Jewish nation, with some reference to prophecies yet unfulfilled. More than one interpretation has been given to it, substantially differing from each other: the most popular is the one herein adopted.

² Referring to Israel, „the one peculiar people upon earth,“ which God „purchased“ (Ex, xy, 16) for himself by means of the two precious tablets of the law.

³ The cat refers to Babylon, whose symbol in Daniel's vision (Dan. xii. 4) is a lion. but which the author rejects as unsuited to the parable, substituting the domestic member of the same family.

⁴ „Devoured the kid“ descriptive of the Babylonian captivity, which swallowed up Jewish nationality, A. M. 3338.

⁵ The dog refers to Persia by whose power Babylon was overthrown, A. M. 3390.

⁶ The staff refers to Greece which put an end to Persian domination, A. M. 3442.

⁷ The fire refers to Rome, which spread devastation throughout the east by the extent of its conquests, and which put an end to the Grecian empire, A. M. 3592, which Perseus was defeated at the battle of Pydna.

וְאָכַל לְגִדְיָהּ, הַזֶּבֶן אָבָה בְּתָרֵי זִוְיָ
חַד גִּדְיָא חַד גִּדְיָא:

וְאַתָּה תֹרֵה, וְשִׁתָּה לְמִיָּא, דְּכָבָה
לְנוֹרָא, דְּשָׂרְף לְחוּטְרָא, דְּהִכָּה דְּבִלְבָּה,
דְּנִשְׁךְ לְשׁוּנְרָה, דְּאָכַל לְגִדְיָהּ, הַזֶּבֶן
אָבָה בְּתָרֵי זִוְיָ, חַד גִּדְיָא חַד גִּדְיָא:

וְאַתָּה הַשְׁוַחַט, וְשַׁחַט לְתוֹרָא, דְּשִׁתָּה
לְמִיָּא, דְּכָבָה לְנוֹרָא, דְּשָׂרְף לְחוּטְרָה,
דְּהִכָּה לְבִלְבָּא, דְּנִשְׁךְ לְשׁוּנְרָא, דְּאָכַר
לְגִדְיָא, הַזֶּבֶן אָבָה בְּתָרֵי זִוְיָ, חַד גִּדְיָהּ
חַד גִּדְיָא:

וְאַתָּה מְלַאךְ הַמּוֹרֵה, וְשַׁחַט לְשׁוַחַט,
דְּשַׁחַט לְתוֹרָא, דְּשִׁתָּה לְמִיָּה, דְּכָבָה
לְנוֹרָא, דְּשָׂרְף לְחוּטְרָא, דְּהִכָּה לְבִלְבָּא,
דְּנִשְׁךְ לְשׁוּנְרָה, דְּאָכַל לְגִדְיָהּ, הַזֶּבֶן
אָבָה בְּתָרֵי זִוְיָ, חַד גִּדְיָא חַד גִּדְיָא:

Then water¹ came, and extinguished the fire, which had burnt the staff, which had smitten the dog, which had bitten the cat, which had devoured the kid, which my father bought for two zuzim; one only kid, one only kid.'

Then the ox² came, and drank the water, which had extinguished the fire, which had burnt the staff, which had smitten the dog, which had bitten the cat, which had devoured the kid, which my father bought for two zuzim! one only kid, one only kid.

Then the slaughterers³ came, and slaughtered the ox, which had drunk the water, which had extinguished the fire, which had burnt the staff, which had smitten the dog, which had bitten the cat, which had devoured the kid, which my father bought for two zuzim; one only kid, one only kid.

Then the angel of death⁴ came, and slew the slaughterer, who had slaughtered the ox, which had drunk the water, which had extinguished the fire, which had burnt the staff, which had smitten the dog, which had bitten the cat, which had devoured the kid, which my father bought for two zuzim; one only kid; one only kid.

¹ The water refers to the Turks, descendants of Ismael, by whom the Holy Land was wrested from the possession of Rome, A. M. 4398.

² The ox refers to Edom, by which term the European nations are designated. These will, in the latter days, go up against the Holy Land and wrest it from the possession of the descendants of Ismael. (See Abarbaneh on Ezek. XXXIX.)

³ The slaughterer refers to the fearful war which will then succeed; when the confederated armies of Gog and Magog, Persia, Cush, and Pul will come up "like the tempest," to drive the sons of Edom from Palestine (Ibid.)

⁴ The angel of death refers to the pestilence which shall then occur, and in which all the enemies of Israel shall perish.

וַאֲתָא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְשַׁחַט לְמַלְאָךְ
הַמָּוֶת, וְשַׁחַט לְשׁוֹחֵט, וְשַׁחַט לְתוֹרֵג.
וְשַׁתָּג לְמִיָּג, וְכִבְּרָה קְנוּרָא, וְשָׂרָה
לְחוּטְרָא, וְהִכָּה לְכַבָּא, וְנִשֵּׁךְ לְשׁוֹנְרָא,
וְאָכַד לְגַדְיָא, וְזָבֵן אֶפְגָּא בְּתִרֵי זִוְיָ, חַד
גַּדְיָא חַד גַּדְיָא:

Then came the Most holy,¹ blessed be He, and slew the angel of death, who had slain the slaughterer, who, had slaughtered the ox, which had drunk the water, which had burnt the staff, which had smitten the dog, which had bitten the cat, which had devoured the kid, which my father bought for two zuzim! one only kid, one only kid.

¹ The establishment of God's kingdom upon earth, when Israel shall be restored under the rule of Messiah the son of David.



Presented to
The Library
of the
University of Toronto
by
Bertram H. Davis
from the books of
the late Lionel Davis, B.C.



3 1761 08713560 4